Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP192/2019
din 20.12.2019

privind securitatea aeronautică

Publicat : 31.12.2019 în MONITORUL OFICIAL Nr. 400-406 art. 356 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

LP58 din 21.03.24, MO148-150/12.04.24 art.215; în vigoare 01.01.25

Prezenta lege transpune:

– Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 privind norme comune în domeniul securităţii aviaţiei civile și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2320/2002, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 97 din 9 aprilie 2008, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 18/2010 al Comisiei din 8 ianuarie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce priveşte specificaţiile pentru programele naţionale de control al calităţii în domeniul securităţii aviaţiei civile, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 7 din 12 ianuarie 2010;

– Regulamentul (CE) nr. 272/2009 al Comisiei din 2 aprilie 2009 de completare a standardelor de bază comune în domeniul securităţii aviaţiei civile prevăzute în anexă la Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European şi al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 91 din 3 aprilie 2009;

– parţial Regulamentul (UE) nr. 1254/2009 al Comisiei din 18 decembrie 2009 de stabilire a criteriilor care să permită statelor membre să deroge de la standardele de bază comune privind securitatea aviaţiei civile şi să adopte măsuri de securitate alternative, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 338 din 19 decembrie 2009.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIŢII GENERALE

Articolul 1. Scopul, domeniul de reglementare

şi sfera de aplicare

(1) Prezenta lege are ca scop asigurarea implementării cerinţelor anexei 17

„Securitatea aeronautică” la Convenţia privind aviaţia civilă internaţională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 97/1994, şi ale altor tratate internaţionale în domeniul securităţii aeronautice.

(2) Prezenta lege stabileşte cadrul normativ de bază privind protecţia aviaţiei civile împotriva actelor de intervenţie ilicită.

(3) Pentru realizarea obiectivelor stabilite la alin. (1) şi (2) sunt utilizate următoarele mijloace:

a) instituirea cadrului normativ de bază şi a standardelor de bază în domeniul securităţii aviaţiei civile (în continuare – *standarde de bază*);

b) instituirea mecanismelor de monitorizare a respectării standardelor respective.

(4) Prezenta lege se aplică:

a) autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice;

b) aeroporturilor şi părţilor de aeroporturi, situate pe teritoriul Republicii Moldova şi care nu sunt folosite exclusiv în scopuri militare;

c) operatorilor aerieni care furnizează servicii în aeroporturile indicate la lit. a);

d) operatorilor aerieni înregistraţi în Republicii Moldova;

e) entităţilor aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică, ce funcţionează în spaţiile situate în interiorul sau în afara zonelor aparţinând aeroporturilor şi furnizează bunuri şi/sau servicii aeroporturilor menţionate la lit. a) sau prin intermediul acestora, şi/sau operatorilor aerieni menţionaţi la lit. b) şi c).

Articolul 2. Cadrul normativ privind securitatea

aeronautică

(1) Reglementarea juridică privind securitatea aeronautică se realizează în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, al prezentei legi şi al altor acte normative ale Parlamentului, al decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, al ordonanţelor şi hotărârilor Guvernului, al altor acte normative în domeniu, precum şi al tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

(2) În cazul în care un tratat internaţional la care Republica Moldova este parte conţine alte prevederi decât cadrul normativ naţional privind securitatea aeronautică, se aplică prevederile tratatului internaţional.

Articolul 3. Noţiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică:

act de intervenţie ilicită – acţiune sau tentativă de acţiune care pune în pericol securitatea aviaţiei civile, inclusiv:

a) capturarea ilicită a aeronavei;

b) deteriorarea aeronavei aflate în exploatare;

c) luarea de ostatici la bordul aeronavei, pe aerodrom şi/sau în aeroport;

d) pătrunderea cu forţa la bordul aeronavei, pe aerodrom şi/sau în aeroport ori în locul amplasării mijloacelor şi serviciilor de navigaţie aeriană;

e) plasarea, în scopuri criminale, la bordul aeronavei, pe aerodrom şi/sau în aeroport a articolelor interzise;

f) utilizarea unei aeronave în exploatare în scopul cauzării decesului, a vătămărilor grave ale integrităţii corporale sau a pagubelor considerabile bunurilor şi/sau mediului înconjurător;

g) comunicarea informaţiilor false care pot pune în pericol siguranţa unei aeronave aflate în zbor sau la sol, a pasagerilor, a echipajelor, a personalului la sol şi/sau a persoanelor aflate pe aerodrom, în aeroport şi/sau la locul amplasării (în incinta) unei instalaţii aeroportuare sau a unui serviciu al aviaţiei civile;

activităţi de monitorizare a conformităţii – procedură sau proces utilizat pentru evaluarea implementării prevederilor prezentei legi, ale Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile şi ale altor acte normative în domeniul securităţii aeronautice;

aeronavă – aparat care se poate menţine în atmosferă ca urmare a reacţiilor aerodinamice, altele decât reacţiile aerului cu suprafaţa terestră;

aeronavă aflată în zbor – aeronava se consideră aflată în zbor din momentul în care, fiind terminată îmbarcarea, toate uşile exterioare ale aeronavei au fost închise şi până în momentul în care una dintre uşile respective este deschisă în vederea debarcării; în cazul aterizării forţate, aeronava se consideră aflată în zbor până în momentul în care autoritatea competentă ia în primire aeronava, persoanele şi bunurile de la bordul acesteia;

aerodrom – suprafaţă delimitată (inclusiv clădirile, instalaţiile şi echipamentele aflate pe aceasta) terestră sau acvatică ori aflată pe o structură fixă, structură fixă off-shore sau structură plutitoare, destinată utilizării, integrale ori parţiale, în scopul decolării, aterizării, deplasării şi/sau staţionării aeronavelor;

aerodrom cu destinaţie dublă – ansamblul constituit din o suprafaţă terestră (sau acvatică) delimitată, clădirile, instalaţiile şi echipamentele aflate pe aceasta, care este destinat utilizării, totale sau parţiale, la decolarea, aterizarea, deplasarea şi/sau staţionarea aeronavelor civile şi a celor de stat;

aeroport – ansamblul constituit din aerodrom, aerogară şi anumite instalaţii aeroportuare, destinat primirii şi expedierii aeronavelor, deservirii transportului aerian;

aeroport mixt de staţionare – ansamblul constituit din aerodrom, aerogară şi anumite instalaţii aeroportuare, destinat primirii şi expedierii aeronavelor, utilizat pentru deservirea transportului aerian civil şi a celui militar, precum şi pentru asigurarea normelor privind

apărarea şi securitatea naţională;

agent aeronautic – persoană fizică sau juridică, alta decât personalul aeronautic, certificată să desfăşoare activităţi în domeniul aviaţiei civile;

agent abilitat – transportator aerian sau entitate aeronautică care asigură măsurile de securitate aeronautică aferente transportului de mărfuri sau trimiterilor poştale;

agent de securitate la bord – persoană abilitată de statul operatorului aerian şi/sau de statul de înmatriculare a aeronavei pentru a călători la bordul unei aeronave cu scopul protecţiei aeronavei şi persoanelor aflate la bordul acesteia împotriva actelor de intervenţie ilicită;

articole interzise – arme, materiale explozive, toxice, radioactive sau periculoase care pot fi folosite pentru a comite un act de intervenţie ilicită ori care pot pune în pericol viaţa şi sănătatea oamenilor ori securitatea aviaţiei civile şi a căror aflare în zonele de securitate cu acces restricţionat ale aeroporturilor şi transportare la bordul aeronavelor sunt interzise conform actelor normative în vigoare;

audit de securitate aeronautică – examinare detaliată a măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică, efectuată cu scopul stabilirii dacă acestea sunt aplicate complet, corect şi în mod continuu;

auditor de securitate aeronautică – persoană care desfăşoară activităţi de monitorizare a conformităţii la nivel naţional, în numele autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile;

autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile – Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova, aflată în subordinea organului central de specialitate în domeniul aviaţiei civile, care este responsabilă de elaborarea, asigurarea coordonării şi monitorizarea implementării prevederilor legislaţiei în domeniul securităţii aeronautice, conform prezentei legi;

aviaţie civilă – totalitatea operaţiunilor efectuate de aeronavele civile, excluzând operaţiunile efectuate de aeronave de stat, precum aeronavele utilizate pentru servicii militare, vamale sau de poliţie;

bagaj de cală – bagaj care poate fi transportat în cala unei aeronave;

bagaj de cală însoţit – bagaj transportat în cala unei aeronave, înregistrat pentru un zbor de către un pasager care călătoreşte cu aeronava respectivă;

bagaj de cală neînsoţit – bagaj care este transportat în calitate de încărcătură la bordul aeronavei în care se află posesorul acestuia sau la bordul altei aeronave;

bagaj de mână – bagaj care poate fi transportat în cabina de pasageri a aeronavei;

certificare a auditorului de securitate aeronautică – procedură de evaluare şi confirmare oficială de către sau în numele autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile a faptului că o persoană posedă

competenţele necesare pentru exercitarea atribuţiilor de auditor de securitate aeronautică la un nivel acceptabil, astfel cum este prevăzut în Programul naţional de control al calităţii în domeniul securităţii aviaţiei civile;

controlul accesului – aplicarea echipamentelor de securitate aeronautică prin care se poate preveni intrarea neautorizată a persoanelor şi/sau vehiculelor;

control de securitate aeronautică – procedură de verificare, cu aplicarea mijloacelor tehnice sau de altă natură, efectuată în scopul identificării şi/sau depistării articolelor interzise;

control de securitate al aeronavei – procedură de verificare a acelor părţi ale interiorului unei aeronave la care ar fi putut avea acces pasagerii, precum şi a calei aeronavei, în scopul depistării articolelor interzise şi/sau a actelor de intervenţie ilicită;

deficienţă de securitate aeronautică – lipsa conformităţii cu o normă de securitate aeronautică;

echipamente de securitate aeronautică – dispozitive destinate utilizării independente sau ca părţi componente ale unui sistem în scopul depistării articolelor interzise şi/sau al protecţiei împotriva actelor de intervenţie ilicită;

entitate aeronautică – persoană juridică, alta decât un operator aeronautic, care desfăşoară activităţi în domeniul aviaţiei civile;

eşantion reprezentativ – selecţie de informaţii, realizată în baza opţiunilor de monitorizare, suficientă ca număr şi nivel de acoperire pentru a constitui drept temei pentru concluziile privind implementarea standardelor de bază;

examinare de securitate a aeronavei – inspectarea interiorului şi a exteriorului accesibil al aeronavei în vederea identificării articolelor interzise şi a actelor de intervenţie ilicită;

expertiză de securitate aeronautică – reevaluarea măsurilor și procedurilor de securitate aeronautică în scopul de a determina vulnerabilitatea acestora faţă de actele de intervenţie ilicită şi de a recomanda măsuri de protecţie corespunzătoare nivelului de pericol;

furnizor de provizii de aeroport recunoscut – furnizor ale cărui măsuri şi proceduri de securitate aeronautică corespund normelor de securitate aeronautică şi standardelor de bază într-o măsură suficientă pentru a permite livrarea proviziilor de aeroport în zonele de securitate cu acces restricţionat;

furnizor de provizii de bord abilitat (furnizor abilitat) – furnizor ale cărui măsuri şi proceduri de securitate aeronautică corespund normelor de securitate aeronautică şi standardelor de bază într-o măsură suficientă pentru a permite livrarea proviziilor de bord direct în aeronavă;

furnizor de provizii de bord recunoscut – furnizor ale cărui măsuri şi proceduri de

securitate aeronautică corespund normelor de securitate aeronautică şi standardelor de bază într-o măsură suficientă pentru a permite livrarea proviziilor de bord către un transportator aerian sau către un furnizor abilitat, fără a permite livrarea acestora direct în aeronavă;

furnizor recunoscut – furnizor de provizii de aeroport recunoscut sau furnizor de provizii de bord recunoscut;

incident de securitate aeronautică – caz de încălcare a normelor de securitate aeronautică care a produs consecinţe negative imediate asupra securităţii şi/sau siguranţei persoanelor şi a bunurilor;

informaţii de securitate sensibile – informaţii protejate, a căror divulgare neautorizată sau scurgere este de natură să aducă atingere intereselor securităţii aeronautice, accesul către informaţiile respective fiind restricţionat şi fiind acordat în baza principiului „nevoia de a cunoaşte", adică este acordat doar persoanelor care au nevoie de informaţiile respective pentru exercitarea atribuţiilor de serviciu;

inspector aeronautic – persoană calificată corespunzător, abilitată de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile să efectueze inspecţii de securitate aeronautică;

inspecţie de securitate aeronautică – examinare a implementării măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică în scopul stabilirii dacă acestea se aplică eficient şi în conformitate cu standardele de bază aplicabile şi al identificării posibilelor deficienţe de securitate aeronautică;

interviu – convorbire desfăşurată de un auditor de securitate aeronautică în scopul stabilirii dacă măsurile şi procedurile de securitate aeronautică sunt aplicate în conformitate cu legislaţia privind securitatea aeronautică;

lucrări aeriene – operaţiuni aeriene cu caracter civil, efectuate de operatorii aerieni în interesul industriei, al agriculturii, al silviculturii, al sănătăţii publice sau al protecţiei mediului înconjurător; operaţiuni de căutare şi salvare, de cercetare ştiinţifică, de fotografiere, de monitorizare, de publicitate, precum şi operaţiuni efectuate în alte scopuri, în baza certificatului (autorizaţiei) de operator aerian;

materialele transportatorului aerian – bunuri pentru care atât expeditorul, cât şi destinatarul sunt transportatori aerieni sau bunuri care sunt folosite de un transportator aerian;

mărfuri – bunuri, altele decât bagajele, trimiterile poştale, poşta transportatorului aerian, materialele transportatorului aerian şi proviziile de bord, care pot fi transportate la bordul unei aeronave;

măsură de securitate aeronautică – acţiune sau activitate privind asigurarea securităţii aeronautice, inclusiv aplicarea echipamentelor de securitate aeronautică prin care se poate preveni introducerea articolelor interzise;

membru al echipajului – persoană desemnată de un operator aerian să execute sarcini la bordul unei aeronave, de regulă, membru al echipajului de zbor (pilot, inginer navigant) sau membru al echipajului de cabină;

membru al echipajului de cabină – membru al echipajului, calificat corespunzător, altul decât un membru al echipajului de zbor sau al personalului tehnic, şi care este însărcinat de un operator aerian să exercite atribuţii legate de siguranţa pasagerilor şi a zborului pe durata operaţiunilor aeriene;

membru al echipajului de zbor – membru al echipajului, calificat corespunzător, care este însărcinat de un operator aerian să execite atribuţii legate de operarea aeronavei (pilot, inginer navigant);

observare – examinare vizuală efectuată de auditorul de securitate aeronautică în scopul stabilirii dacă măsurile şi procedurile de securitate aeronautică sunt aplicate în conformitate cu legislaţia privind securitatea aeronautică;

operator aerian – persoană fizică sau juridică, angajată ori care se oferă să se angajeze într-o operaţiune de transport aerian;

operator aeroportuar – persoană fizică sau juridică care efectuează exploatarea aerodromului şi/sau aeroportului în baza certificatului eliberat de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile;

operator aeronautic – operator aerian sau operator aeroportuar;

pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poştale în transfer – pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poştale care pleacă cu o altă aeronavă decât cea cu care au sosit;

pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poştale în tranzit – pasageri, bagaje, mărfuri sau trimiteri poştale care pleacă cu aceeaşi aeronavă cu care au sosit;

pasager potenţial perturbator – pasager care fie este deportat, fie i-a fost interzisă, de către autorităţile competente, intrarea pe teritoriul unui stat, fie este reţinut conform legii;

parte critică a zonei de securitate cu acces restricţionat – zonă între punctele de control şi aeronava în care se află pasagerii, bagajul de mână şi bagajul de cală care au fost supuse controlului de securitate aeronautică;

permis de aeroport – legitimaţie sau alt document eliberat unei persoane care activează în aeroport sau care, din motive întemeiate, are nevoie de acces autorizat în zona supravegheată sau zona de securitate cu acces restricţionat, în scopul facilitării accesului şi identificării; document eliberat în acelaşi scop pentru un mijloc de transport;

persoană deportată – persoană care a intrat, legal sau ilegal, pe teritoriul unui stat şi care, în temeiul deciziilor autorităţilor competente, urmează să părăsească teritoriul statului respectiv;

poşta transportatorului aerian – trimitere poştală pentru care transportatorul aerian este atât expeditor, cât şi destinatar;

program de securitate aeronautică – ansamblul măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică, instituite la nivel naţional ori la nivel de operator aeronautic/entitate aeronautică în scopul asigurării protecţiei aviaţiei civile împotriva actelor de intervenţie ilicită;

provizii de aeroport – totalitatea bunurilor care urmează să fie vândute, folosite sau puse la dispoziţie în zona de securitate cu acces restricţionat;

provizii de bord – totalitatea bunurilor care urmează să fie luate la bordul unei aeronave pentru a fi utilizate, consumate sau cumpărate de către pasageri ori echipaj în timpul aflării aeronavei în zbor, cu excepţia:

a) bagajelor de mână;

b) bunurilor transportate de alte persoane decât pasagerii;

c) poştei transportatorului aerian şi a materialelor transportatorului aerian;

securitate aeronautică – ansamblul măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică, al resurselor umane şi materiale destinat asigurării protecţiei aviaţiei civile împotriva actelor de intervenţie ilicită;

serviciu aeroportuar de salvatori şi pompieri – serviciu care realizează activităţile de prevenire şi stingere a incendiilor conform cadrului normativ în domeniul apărării împotriva incendiilor;

test de securitate aeronautică – verificare a măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică în cadrul căreia autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile sau alte organe abilitate simulează, în mod confidenţial, intenţia de a comite un act de intervenţie ilicită, cu scopul de a evalua eficienţa măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică aplicate;

transportator aerian – operator aerian certificat pentru efectuarea transportului aerian comercial de pasageri, de bagaje, de mărfuri şi de trimiteri poştale;

trimitere poştală – trimitere de corespondenţă sau de alte bunuri, prezentată spre expediere şi destinată serviciilor poştale în conformitate cu normele Uniunii Poştale Universale;

verificare – acţiune realizată de un auditor de securitate aeronautică pentru a stabili dacă o măsură sau procedură de securitate aeronautică este aplicată în conformitate cu standardele de bază;

verificarea antecedentelor – verificarea identităţii unei persoane, a cazierului judiciar al acesteia, altor informaţii (se aplică în raport cu persoana care urmează să efectueze controale de securitate aeronautică şi/sau să pătrundă neînsoţită în zonele de securitate cu acces restricţionat);

volumul anual de trafic – numărul total de pasageri care sosesc, pleacă şi se află în tranzit pe parcursul unui an calendaristic;

vulnerabilitate – deficienţă a măsurilor şi/sau procedurilor de securitate aeronautică aplicate, care ar putea fi exploatată pentru comiterea unui act de intervenţie ilicită;

zonă demarcată – spaţiu separat prin puncte de control al accesului de o zonă de securitate cu acces restricţionat ori, în cazul în care zona demarcată reprezintă o zonă de securitate cu acces restricţionat, de alte zone de securitate cu acces restricţionat;

zonă nonrestricţionată – zonă a unui aeroport, inclusiv teritoriul şi clădirile aferente sau părţi ale acestora din afara zonei de operaţiuni aeriene, către care persoanele au acces liber;

zonă de operaţiuni aeriene – zonă a unui aeroport destinată decolării, aterizării şi deplasării aeronavelor, inclusiv teritoriul şi clădirile aferente sau părţi ale acestora, accesul către care este restricţionat;

zonă de securitate cu acces restricţionat – parte a zonei de operaţiuni aeriene în care, pe lângă restricţionarea accesului, se aplică măsuri şi proceduri de securitate aeronautică suplimentare;

zonă supravegheată – zonă a unui aeroport, inclusiv teritoriul şi clădirile aferente sau părţi ale acestora, accesul către care este supravegheat.

Capitolul II

AUTORITĂŢI ŞI STRUCTURI CU COMPETENŢE

ÎN DOMENIUL SECURITĂŢII AERONAUTICE

Articolul 4. Autorităţile competente în domeniul

securităţii aeronautice

(1) Funcţiile de bază ale organului central de specialitate în domeniul aviaţiei civile sunt elaborarea, asigurarea implementării şi monitorizarea aplicării unui cadru normativ privind dezvoltarea durabilă a aviaţiei civile în condiţiile siguranţei zborurilor, asigurării securităţii aeronautice şi a calităţii serviciilor prestate.

(2) Organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile exercită următoarele atribuţii principale:

a) prezintă Guvernului proiecte de acte normative şi proiecte de documente de politici în domeniul securităţii aeronautice;

b) în comun cu autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile, asigură executarea obligaţiilor şi realizarea drepturilor Republicii Moldova care rezultă din prevederile tratatelor internaţionale care au ca obiect domeniul securităţii aeronautice şi urmăreşte executarea acestora de celelalte părţi ale tratatelor;

c) prezintă Guvernului spre aprobare Programul naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile;

d) aprobă Programul naţional de control al calităţii în domeniul securităţii aviaţiei civile şi Programul naţional de instruire şi certificare a personalului în domeniul securităţii aviaţiei civile.

(3) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile este autoritatea competentă a Republicii Moldova în domeniul securităţii aeronautice, responsabilă de elaborarea cadrului normativ privind securitatea aeronautică, de asigurarea coordonării şi monitorizarea implementării acestuia.

(4) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile exercită următoarele atribuţii de bază:

a) elaborează şi prezintă organului central de specialitate în domeniul aviaţiei civile spre avizare/aprobare proiectele de acte normative în domeniul securităţii aeronautice, prevăzute la alin. (2) lit. a) şi c);

b) în comun cu alte autorităţi, elaborează propuneri de modificare a cadrului normativ privind securitatea aeronautică, pentru menţinerea eficacităţii acestuia, precum şi reevaluează măsurile şi procedurile de securitate aeronautică în cazul comiterii unui act de intervenţie ilicită;

c) asigură, în limitele competenţei stabilite de prezenta lege, executarea obligaţiilor şi realizarea drepturilor Republicii Moldova care rezultă din prevederile tratatelor internaţionale în domeniu;

d) determină, în colaborare cu alte autorităţi şi structuri cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice, modalităţile de implementare a prevederilor prezentei legi;

e) asigură condiţiile de funcţionare a comandamentelor operaţionale antiteroriste pe durata pregătirii şi desfăşurării acţiunilor de răspuns la actele de intervenţie ilicită;

f) examinează şi avizează, în scopul asigurării securităţii aeronautice, proiectele de construcţie şi reconstrucţie ale aerodromurilor/aeroporturilor, planurile amplasării unor noi construcţii, instalaţii şi/sau obiecte şi cele privind efectuarea altor lucrări în vecinătatea aerodromurilor/aeroporturilor;

g) emite, în limitele competenţei stabilite de prezenta lege, acte cu caracter administrativ, acte departamentale, aprobă regulamente, instrucţiuni, reguli, metodologii, alte acte normative cu caracter tehnic care conţin norme speciale, standarde, măsuri şi proceduri din domeniul securităţii aeronautice;

h) efectuează certificarea, supravegherea şi controlul asupra nivelului de asigurare a securităţii aeronautice şi de respectare a normelor, a reglementărilor şi a procedurilor naţionale în domeniul securităţii aeronautice;

i) elaborează şi asigură implementarea Programului naţional de control al calităţii în domeniul securităţii aviaţiei civile şi a Programului naţional de instruire şi certificare a personalului în domeniul securităţii aviaţiei civile, coordonează şi aprobă programele de instruire în domeniul securităţii aeronautice ale agenţilor aeronautici, precum şi ale

autorităţilor și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice;

j) examinează şi aprobă programele de securitate aeronautică ale operatorilor aeronautici şi ale entităţilor aeronautice;

k) acordă asistenţă metodologică şi consultativă agenţilor aeronautici, precum şi autorităţilor și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice.

(5) Persoanele fizice şi juridice care participă la asigurarea securităţii aviaţiei civile au obligaţia de a prezenta auditorilor de securitate aeronautică care desfășoară activităţi de monitorizare a conformităţii informaţia necesară pentru îndeplinirea sarcinilor auditorilor respectivi.

(6) Auditorii de securitate aeronautică trebuie să deţină asupra lor dovada identităţii şi calităţii, care să autorizeze desfăşurarea activităţilor de monitorizare a conformităţii în numele autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile şi care să permită accesul acestora în toate zonele necesare pentru desfăşurarea activităţilor respective.

(7) Auditorii de securitate aeronautică sunt abilitaţi:

a) să pretindă şi să obţină acces imediat către toate spaţiile relevante, inclusiv în aeronave şi clădiri, în scopul desfăşurării activităţilor de monitorizare a conformităţii;

b) să solicite implementarea corespunzătoare a măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică şi, după caz, repetarea anumitor acţiuni.

(8) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile publică, pe pagina web oficială a acesteia, măsurile şi procedurile de securitate aeronautică care au un impact direct asupra pasagerilor. Prin derogare de la regula generală, măsurile şi procedurile de securitate aeronautică care conţin informaţii de securitate sensibile sunt protejate. Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile stabileşte mecanismul privind protecţia, gestionarea şi acordarea accesului la informaţiile de securitate sensibile.

Articolul 5. Alte autorităţi cu competenţe în domeniul

securităţii aeronautice

(1) Serviciul de Informaţii şi Securitate exercită următoarele atribuţii de bază:

a) desfăşoară activităţi informative, activităţi contrainformative şi activitate specială de investigaţie în scopul colectării informaţiilor necesare prevenirii şi contracarării riscurilor şi ameninţărilor privind securitatea aviaţiei civile;

b) informează persoanele cu funcţii de demnitate publică, în limitele competenţei acestora, despre pericolul de comitere a unor fapte ce pot periclita securitatea aviaţiei civile;

c) organizează şi conduce activitatea comandamentelor operaţionale antiteroriste

pentru reglementarea situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită;

d) elaborează şi aprobă, în colaborare cu alte autorităţi cu competenţe în domeniul securităţii aviaţiei civile, Planul naţional de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită;

e) planifică, organizează şi desfăşoară instruirea personalului responsabil de întreprinderea acţiunilor de răspuns la actele de intervenţie ilicită, în conformitate cu planurile de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită;

f) asigură organizarea şi desfăşurarea cu regularitate a exerciţiilor în vederea stabilirii, verificării şi modernizării capacităţilor operaţionale ale autorităţilor și structurilor cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice;

g) conduce acţiunile de răspuns la actele de intervenţie ilicită ale forţelor primite în subordine în situaţii excepționale, conform planurilor de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită.

(2) Poliţia de Frontieră exercită următoarele atribuţii de bază:

a) realizează, în limita competenţelor, acţiuni de prevenire şi depistare a actelor de intervenţie ilicită, precum şi pune în aplicare măsurile speciale privind investigarea acestora;

b) asigură menţinerea ordinii publice;

c) acordă sprijin serviciilor de securitate ale operatorilor aeronautici în protecţia zonelor de securitate cu acces restricţionat;

d) asigură instruirea personalului Poliţiei de Frontieră în domeniul securităţii aviaţiei civile;

e) participă la depistarea dispozitivelor și substanțelor explozive, la ridicarea articolelor interzise;

f) participă la realizarea măsurilor prevăzute de planul de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită;

g) asigură prevenirea plasării ilegale la bordul aeronavelor a articolelor interzise şi colaborează cu autorităţile competente în domeniul securităţii aeronautice şi cu serviciile de securitate aeronautică în vederea identificării persoanelor care prezintă pericol din punctul de vedere al securităţii aeronautice;

h) asigură realizarea programelor de securitate aeronautică ale operatorilor aeroportuari, în limita competenţelor acesteia;

i) efectuează controlul de securitate al pasagerilor, al bagajelor, al încărcăturilor, al proviziilor de bord, precum și, în limita competențelor, al proviziilor de aeroport, al personalului aeronautic şi al personalului care activează în domeniul asigurării securităţii aeronautice;

j) efectuează, în limita competențelor, controlul accesului în zonele de securitate cu acces restricționat.

(3) Ministerul Apărării exercită următoarele atribuţii de bază:

a) organizează şi poartă răspundere pentru executarea de către unităţile militare, dislocate permanent sau temporar în zona aerodromurilor cu destinaţie dublă şi a aeroporturilor mixte de staţionare, a măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică stabilite de prezenta lege şi de cadrul normativ conex;

b) organizează colaborarea unităţilor şi subdiviziunilor Forţelor Aeriene ale Armatei Naţionale şi a altor unităţi militare cu structurile aviaţiei civile în vederea realizării măsurilor de prevenire a actelor de intervenţie ilicită.

(4) Serviciul Vamal, în procesul efectuării controlului vamal al pasagerilor şi mărfurilor, acordă sprijin Poliției de Frontieră pentru prevenirea plasării ilicite la bordul aeronavelor a articolelor interzise, precum şi a bunurilor şi substanţelor care pot periclita securitatea aeronautică.

Articolul 6. Comitetul Naţional de Securitate Aeronautică

(1) În scopul asigurării şi monitorizării respectării cadrului normativ privind securitatea aeronautică se instituie Comitetul Naţional de Securitate Aeronautică.

(2) Comitetul Naţional de Securitate Aeronautică asigură suportul decizional şi procedural al acţiunilor întreprinse de către autorităţile şi structurile cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice pentru prevenirea actelor de intervenţie ilicită. Comitetul Naţional de Securitate Aeronautică se convoacă o dată la 6 luni sau după necesitate.

(3) Comitetul Naţional de Securitate Aeronautică are următoarea componenţă:

a) secretarul de stat responsabil de domeniul aviaţiei civile din cadrul organului central de specialitate în domeniul aviaţiei civile;

b) câte un reprezentant cu funcţie de conducere din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Serviciului de Informaţii şi Securitate, Serviciului de Protecţie şi Pază de Stat şi Autorităţii Aeronautice Civile;

c) un reprezentant al furnizorului de servicii de navigaţie aeriană – Î.S. „MoldATSA”;

d) câte un reprezentant din partea fiecărui operator aeroportuar;

e) 3 reprezentanţi ai operatorilor aerieni;

f) 2 reprezentanţi ai celorlalte entităţi aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică, precum este prevăzut de prezenta lege şi de actele normative pentru punerea acesteia în aplicare.

(4) Componenţa nominală a Comitetului Naţional de Securitate Aeronautică şi regulamentul privind organizarea şi funcţionarea acestuia se aprobă de către Guvern.

(5) Secretariatul Comitetului Naţional de Securitate Aeronautică este asigurat de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

Articolul 7. Comisiile aeroportuare de securitate

aeronautică

(1) În scopul coordonării activităţii tuturor autorităţilor şi structurilor cu competenţe în domeniul securităţii aviaţiei civile, al elaborării şi realizării măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică, în aeroporturile din Republica Moldova activează comisii aeroportuare de securitate aeronautică.

(2) În componenţa comisiei aeroportuare de securitate aeronautică intră conducătorul operatorului aeroportuar, reprezentanţii organului central de specialitate în domeniul aviaţiei civile, ai autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile, ai Poliţiei de Frontieră, ai Serviciului de Informaţii şi Securitate, ai Serviciului de Protecţie şi Pază de Stat, ai Serviciului Vamal, care îşi desfăşoară activitatea în aeroport, comandantul unităţii militare de aviaţie (în cazul aeroporturilor mixte de staţionare), şefii serviciilor de securitate al operatorului aeroportuar şi ale operatorilor aerieni care activează în cadrul aeroportului. În activitatea comisiei aeroportuare de securitate aeronautică pot fi antrenate, în scop consultativ, şi alte persoane cu funcţie de răspundere, precum şi specialişti în domeniul securităţii aeronautice. Regulamentul-cadru privind organizarea şi funcţionarea comisiilor aeroportuare de securitate aeronautică se aprobă de către Guvern. Pentru fiecare aeroport, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile aprobă componenţa nominală a comisiei aeroportuare de securitate aeronautică şi regulamentul privind organizarea şi funcţionarea acesteia.

(3) Comisia aeroportuară de securitate aeronautică exercită următoarele atribuţii de bază:

a) coordonează activitatea ce ţine de aplicarea în aeroport a prevederilor prezentei legi;

b) exercită controlul asupra realizării programelor de securitate aeronautică ale operatorilor aeroportuari;

c) asigură evaluarea permanentă a măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică în raport cu condiţiile normale, perioadele cu nivel sporit de pericol şi situaţiile excepţionale, precum şi corespunderea acestora nivelului de pericol existent.

(4) Hotărârile comisiei aeroportuare de securitate aeronautică sunt executorii pentru persoanele fizice şi juridice care desfăşoară activitate pe aeroportul respectiv.

(5) Comisiile aeroportuare de securitate aeronautică prezintă anual autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile informaţia privind starea securităţii aeronautice în aeroporturi, măsurile şi procedurile de securitate aeronautică implementate şi cele planificate, în vederea sporirii nivelului

securităţii aeronautice.

Articolul 8. Grupul consultativ al părţilor interesate

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile poate institui un grup consultativ al părţilor interesate, format din entităţi care activează în domeniul securităţii aeronautice ori a căror activitate este direct influenţată de nivelul securităţii aeronautice. Rolul grupului respectiv este exclusiv de a oferi consultanţă organului central de specialitate în domeniul aviaţiei civile şi autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(2) Regulamentul de organizare şi funcţionare al grupului consultativ al părţilor interesate, precum şi componenţa nominală se aprobă de către organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile.

(3) În procesul elaborării cadrului normativ subordonat prezentei legi, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile transmite toate informaţiile necesare grupului consultativ al părţilor interesate.

Articolul 9. Cooperarea internaţională în domeniul

aviaţiei civile

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile, în comun cu autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile, prezintă propuneri cu privire la încheierea tratatelor internaţionale ce au ca obiect de reglementare domeniul securităţii aeronautice, conform prevederilor legislaţiei în vigoare.

(2) În scopul eficientizării cooperării internaţionale în domeniul securităţii aeronautice, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile:

a) încheie acorduri interdepartamentale cu instituţiile similare din alte state şi asigură implementarea acordurilor respective în conformitate cu prevederile legislaţiei;

b) colaborează cu autorităţile competente ale statelor interesate în vederea perfecţionării cadrului juridic, metodelor şi mijloacelor de prevenire şi suprimare a actelor de intervenţie ilicită;

c) reprezintă Republica Moldova în organizaţiile internaţionale în domeniu şi în autorităţile similare străine, în limitele competenţei atribuite prin prezenta lege;

d) exercită atribuţiile autorităţii competente în soluţionarea problemelor de ordin interstatal privind reglementarea situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită;

e) menţine relaţii de colaborare cu instituţiile similare din străinătate pentru realizarea atribuţiilor sale, cooperează cu autorităţile din domeniul aviaţiei civile din alte state şi cu organizaţiile internaţionale competente în domeniul reglementat de prezenta lege, inclusiv prin încheierea acordurilor de colaborare;

f) propune încheierea tratatelor prin care să se recunoască echivalenţa standardelor de securitate aeronautică aplicate în alt stat cu cele stabilite în temeiul prezentei legi;

g) asigură protecţia necesară şi determină modalităţile de procesare a informaţiilor de securitate sensibile, inclusiv a informaţiilor oferite de alte state sau referitoare la alte state, pentru a nu admite utilizarea inadecvată sau divulgarea acestor informaţii;

h) în cazul în care dispune de informaţii autentice referitoare la un pericol care ameninţă interesele aviaţiei civile a altui stat, transmite aceste informaţii, prin canale stabilite, autorităţii competente a statului respectiv;

i) realizează, în limitele posibilităţilor practice, solicitările autorităţilor competente ale altor state privind aplicarea unor măsuri speciale de securitate aeronautică pentru anumite curse aeriene operate de operatorii aerieni ai statelor respective;

j) examinează, în colaborare cu autorităţile publice abilitate, cererile altor state de a permite prezenţa personalului înarmat la bordul aeronavelor operatorilor aerieni ai statului respectiv, care operează zboruri în Republica Moldova.

Articolul 10. Măsuri de securitate aeronautică

solicitate de alte state

(1) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile examinează solicitările altui stat privind aplicarea unor măsuri suplimentare de securitate aeronautică faţă de cele prevăzute cu referinţă la zborurile cu plecare dintr-un aeroport din Republica Moldova, având ca destinaţie sau survolând statul respectiv.

(2) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile examinează aplicarea măsurilor solicitate în conformitate cu alin. (1) şi formulează răspunsul adresat statului respectiv.

(3) Prevederile alin. (1) şi (2) nu se aplică în cazul în care solicitarea altor state este limitată la un anumit zbor de la o dată precisă.

Articolul 11. Obligaţiile şi împuternicirile

comandantului aeronavei

(1) În timpul aflării aeronavei în zbor, comandantul aeronavei asigură securitatea şi ordinea la bordul aeronavei. Comandantul este autorizat să ia toate măsurile necesare pentru a suprima un pericol, existent ori potenţial, la adresa securităţii persoanelor şi/sau bunurilor de la bordul aeronavei ori a aeronavei.

(2) Persoanele care se află la bordul aeronavei respectă indicaţiile comandantului aeronavei şi ale reprezentanţilor acestuia.

(3) În cazul în care comandantul aeronavei are motive întemeiate să creadă că o persoană a comis sau este pe cale de a comite un act de intervenţie ilicită la bord, acesta poate să ia, în legătură cu persoana respectivă, măsuri relevante şi corespunzătoare

situaţiei, inclusiv măsuri de constrângere, necesare asigurării securităţii aeronavei, a persoanelor şi a bunurilor de la bordul acesteia.

(4) Comandantul aeronavei ia măsuri relevante şi corespunzătoare situaţiei, în special:

a) stabileşte identitatea persoanei;

b) asigură securizarea bunurilor;

c) asigură efectuarea controlului persoanei;

d) asigură încătuşarea persoanei, în cazul în care există pericolul că aceasta va ataca membrii echipajului ori alte persoane sau va deteriora bunurile, pentru a permite debarcarea persoanei respective după aterizare şi predarea acesteia autorităţilor competente.

(5) Aplicarea forţei fizice se admite dacă alte mijloace sau căi de constrângere nu sunt în măsură să înlăture pericolul existent. Doar agentul de securitate la bord are dreptul să folosească mijloace speciale şi/sau arme. Necesitatea aplicării forţei fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor, precum şi intensitatea aplicării se determină în funcţie de circumstanţele situaţiei date, de tipul şi nivelul de pericol, precum şi de caracteristicile individuale şi identitatea persoanei împotriva căreia urmează a fi aplicate, cu respectarea principiului proporţionalităţii.

(6) În scopul aplicării măsurilor de constrângere pe care este în drept să le ia, comandantul aeronavei este în drept să pretindă ajutorul celorlalţi membri ai echipajului sau să-i împuternicească să le aplice şi, fără dreptul de a impune, poate solicita concursul pasagerilor sau să-i împuternicească să le aplice. Membrul echipajului poate, fără o astfel de împuternicire, să ia măsuri preventive raţionale dacă are motiv să creadă că o acţiune în acest sens este imediat necesară pentru a asigura securitatea aeronavei ori a persoanelor şi/sau a bunurilor de la bordul aeronavei.

(7) Dacă măsurile indicate la alin. (1)–(6) au fost realizate în conformitate cu prezenta lege, comandantul aeronavei, membrii echipajului, pasagerii, proprietarul aeronavei, persoana care exploatează aeronava şi persoana în numele căreia a fost operat zborul sunt absolviţi de răspundere în cadrul procedurii angajate pe baza prejudiciului suferit de persoana care a făcut obiectul măsurilor respective.

Capitolul III

PROGRAMELE DE SECURITATE

AERONAUTICĂ

Articolul 12. Programul naţional de securitate

în domeniul aviaţiei civile

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile prezintă Guvernului spre

aprobare Programul naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile, elaborat de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile. Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile monitorizează aplicarea Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile.

(2) Programul naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile defineşte responsabilităţile pentru punerea în aplicare a standardelor de bază şi descrie măsurile care le sunt solicitate autorităţilor administraţiei publice, operatorilor aeronautici şi entităţilor aeronautice în acest scop.

Articolul 13. Programul de securitate aeronautică

al operatorului aeroportuar

(1) Fiecare operator aeroportuar elaborează, aplică şi menţine un program de securitate aeronautică. Programul respectiv descrie măsurile şi procedurile de securitate aeronautică care trebuie realizate de operatorul aeroportuar pentru a se conforma prevederilor prezentei legi, ale Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile şi ale altor acte normative aprobate în temeiul prezentei legi. Programul include prevederi privind controlul intern al calităţii, descriind modul în care operatorul aeroportuar urmează să monitorizeze respectarea acestor metode şi proceduri.

(2) Programul de securitate al operatorului aeroportuar este prezentat spre aprobare autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile, care poate include, după caz, măsuri şi proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

Articolul 14. Programul de securitate aeronautică

al operatorului aerian

(1) Fiecare operator aerian elaborează, aplică şi menţine un program de securitate aeronautică. Programul respectiv descrie măsurile şi procedurile care trebuie realizate de operatorul aerian pentru a se conforma prevederilor prezentei legi, ale Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile şi ale altor acte normative aplicabile, inclusiv ale altui stat în legătură cu operaţiunile aeriene efectuate pe teritoriul statului respectiv. Programul include prevederi privind controlul intern al calităţii, descriind modul în care operatorul aerian urmează să monitorizeze respectarea măsurilor şi procedurilor respective.

(2) Programul de securitate al operatorului aerian este prezentat spre aprobare autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile, care poate include, după caz, măsuri şi proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

(3) În cazul în care programul de securitate aeronautică al operatorului aerian înregistrat în alt stat a fost recunoscut de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile ca îndeplinind prevederile alin. (1), programul respectiv este validat de autoritatea administrativă de implementare şi realizare

a politicilor în domeniul aviaţiei civile. Validarea se efectuează fără a aduce atingere dreptului autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile de a solicita oricărui operator aerian înregistrat în alt stat informaţii privind aplicarea măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică.

Articolul 15. Programul de securitate aeronautică

al entităţii aeronautice

(1) Fiecare entitate aeronautică care, conform normelor de securitate aeronautică, trebuie să aplice standarde de securitate aeronautică elaborează, aplică şi menţine un program de securitate aeronautică. Programul respectiv descrie măsurile şi procedurile de securitate aeronautică care trebuie realizate de entitatea aeronautică pentru a se conforma prevederilor prezentei legi, ale Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile şi ale altor acte normative aplicabile, inclusiv ale altui stat în legătură cu operaţiunile efectuate pe teritoriul statului respectiv. Programul include prevederi privind controlul intern al calităţii, descriind modul în care entitatea aeronautică urmează să monitorizeze respectarea măsurilor şi procedurilor respective.

(2) Programul de securitate al entităţii aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică este prezentat spre aprobare autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile, care poate include, după caz, măsuri şi proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

Capitolul IV

STANDARDE DE BAZĂ PRIVIND SECURITATEA

AVIAŢIEI CIVILE

Secţiunea 1

Măsuri preventive de securitate aeronautică

Articolul 16. Planificarea aeroportuară

(1) Poliţia de Frontieră şi operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea măsurilor prevăzute de art. 17–19, 25–27.

(2) La proiectarea şi edificarea unor noi construcţii aeroportuare sau la modificarea celor existente se iau în considerare toate normele privind aplicarea standardelor de bază.

(3) În aeroporturi sunt stabilite următoarele zone:

a) zona nonrestricţionată;

b) zona operaţiunilor aeriene;

c) zonele de securitate cu acces restricţionat;

d) părţile critice ale zonelor de securitate cu acces restricţionat.

(4) Amplasarea şi destinaţia zonelor de securitate cu acces restricţionat se stabilesc de către operatorii aeroportuari de comun acord cu autorităţile competente în domeniul securităţii aeronautice şi se specifică în compartimentele corespunzătoare ale programelor de securitate ale operatorilor aeroportuari.

Articolul 17. Controlul accesului

(1) Pentru a preveni pătrunderea neautorizată a persoanelor şi/sau vehiculelor în zona operaţiunilor aeriene, accesul în zona respectivă este restricţionat.

(2) Pentru a preveni pătrunderea neautorizată a persoanelor şi/sau vehiculelor în zonele de securitate cu acces restricţionat, accesul în zonele respective este supus controlului.

(3) Accesul persoanelor şi al vehiculelor în zona de operaţiuni aeriene şi în zonele de securitate cu acces restricţionat este permis numai în cazul în care acestea îndeplinesc condiţiile de securitate aeronautică prevăzute de prezenta lege şi actele normative subordonate.

(4) Autorizarea accesului personalului şi al vehiculelor în zonele de securitate cu acces restricţionat se efectuează prin aplicarea regimului de permise de aeroport. Decizia privind acordarea accesului în zonele de securitate cu acces restricţionat este luată de către operatorii aeroportuari, în conformitate cu prevederile Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile, cu aprobarea de către Poliția de Frontieră.

(5) Înainte de a i se elibera o legitimaţie de membru de echipaj sau un permis de aeroport care oferă drept de acces neînsoţit în zonele de securitate cu acces restricţionat, persoana trebuie să treacă cu succes printr-o verificare a antecedentelor, în conformitate cu normele stabilite de către Guvern.

(6) Operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea unui sistem de control al accesului prevăzut de prezentul articol.

(7) Controlul accesului este efectuat de Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari. Controlul comun al accesului este realizat în conformitate cu procedura elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 18. Controlul de securitate al vehiculelor

(1) În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricţionat, vehiculele care acced în zonele respective sunt supuse controlului de securitate în conformitate cu normele stabilite de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(2) Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

(3) Controlul de securitate al vehiculelor este realizat în conformitate cu procedura

elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 19. Supravegherea, patrularea şi alte

controale fizice

(1) Aeroporturile şi, după caz, zonele învecinate cu acces liber fac obiectul supravegherii, patrulării şi al altor controale fizice în scopul identificării oricărui comportament suspect al persoanelor ori a vulnerabilităţilor care ar putea fi exploatate în vederea comiterii unui act de intervenţie ilicită, precum şi în scopul descurajării persoanelor privind comiterea unor astfel de acte.

(2) Operatorii aeroportuari sunt responsabili de organizarea şi asigurarea protecţiei zonelor de securitate cu acces restricţionat prin aplicarea mijloacelor tehnice, a barierelor de protecţie şi a regimului de permise de aeroport.

(3) Persoanele care încalcă regulile privind accesul în zonele de securitate cu acces restricţionat poartă răspundere conform Codului contravenţional al Republicii Moldova.

Articolul 20. Securitatea aeronavelor

(1) Operatorii aerieni sunt responsabili de determinarea, organizarea şi realizarea măsurilor de securitate aeronautică în scopul protecţiei pasagerilor, echipajelor, personalului de deservire la sol şi a aeronavelor împotriva actelor de intervenţie ilicită.

(2) Toate aeronavele beneficiază de protecţie împotriva intervenţiilor neautorizate.

(3) Modul de protecţie a aeronavelor în aeroport este stabilit de operatorul aeroportuar, în comun cu operatorii aerieni, în conformitate cu prevederile actelor normative aprobate în temeiul prezentei legi. Protecţia aeronavelor se asigură prin utilizarea mijloacelor tehnice de supraveghere şi organizarea unui sistem de patrulare de către personalul serviciilor de securitate ale operatorilor aeronautici.

(4) Pe toată durata aflării aeronavei în zbor, operatorul aerian asigură protecţia cabinei de pilotaj a aeronavei de accesul neautorizat.

(5) Înainte de plecare, aeronava este supusă unui control de securitate sau unei examinări de securitate aeronautică cu scopul de a se asigura că la bord nu sunt articole interzise. Aeronavele în tranzit sunt supuse măsurilor de securitate aeronautică corespunzătoare, în conformitate cu actele normative aprobate în temeiul prezentei legi.

Articolul 21. Securitatea sistemului de navigaţie aeriană

(1) Instalaţiile de navigaţie aeriană care au o importanţă vitală pentru activitatea aviaţiei civile sunt protejate de serviciul de securitate al furnizorului de servicii de navigaţie aeriană şi/sau de cel al operatorului aeroportuar împotriva intervenţiilor neautorizate.

(2) Lista instalaţiilor de navigaţie aeriană, accesul şi modul de protecţie a acestora sunt specificate în programul de securitate aeronautică al furnizorului de servicii de navigaţie aeriană, ţinându-se cont de măsurile şi procedurile de securitate aeronautică

aplicate în aeroportul în care sunt situate.

(3) Spaţiile în care se operează cu echipament destinat furnizării serviciilor de control al traficului aerian sunt protejate de accesul neautorizat.

(4) Sistemele informaţionale şi reţelele de comunicaţii electronice utilizate în cadrul managementului traficului aerian şi al furnizării de servicii de navigaţie aeriană, informaţia procesată prin intermediul sistemelor şi reţelelor respective sunt securizate astfel încât să fie asigurată protecţia informaţiei împotriva accesului neautorizat, scurgerii, pierderii, distorsionării, precum şi să fie asigurată protecţia sistemelor şi reţelelor respective împotriva manipulării cu acestea.

(5) Furnizorul de servicii de navigaţie aeriană elaborează planul de acţiuni în caz de situaţii excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită şi îl include în programul de securitate aeronautică al acestuia.

(6) Programul de securitate aeronautică al furnizorului de servicii de navigaţie aeriană este prezentat spre aprobare autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile, care poate include, după caz, măsuri şi proceduri de securitate aeronautică suplimentare.

Articolul 22. Securitatea cibernetică în domeniul

aviaţiei civile

(1) De asigurarea securității cibernetice în domeniul aviației civile sunt responsabili autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile, autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice, operatorii aeronautici și entitățile aeronautice, în limitele stabilite de cadrul normativ.

[Art.22 al.(1) în redacția LP58 din 21.03.24, MO148-150/12.04.24 art.215; în vigoare 01.01.25]

(2) Operatorii aeronautici şi entităţile aeronautice evaluează riscurile la adresa securităţii cibernetice, conform procedurii aprobate de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile. În baza evaluării respective, operatorii aeronautici şi entităţile aeronautice elaborează şi implementează măsurile corespunzătoare de protecţie în scopul asigurării confidenţialităţii, integrităţii şi accesibilităţii sistemelor informaţionale şi a reţelelor de comunicaţii electronice de importanţă critică, precum şi a datelor utilizate în aviaţia civilă, a căror afectare poate pune în pericol siguranţa şi securitatea aviaţiei civile.

(3) Operatorii aeronautici și entitățile aeronautice, identificați în calitate de furnizori de servicii în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, sunt responsabili de îndeplinirea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice prevăzute de legea respectivă.

[Art.22 al.(3) introdus LP58 din 21.03.24, MO148-150/12.04.24 art.215; în vigoare 01.01.25]

(4) Supravegherea și controlul de stat al respectării obligațiilor menționate la alin. (3) din prezentul articol sunt exercitate de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.

[Art.22 al.(4) introdus LP58 din 21.03.24, MO148-150/12.04.24 art.215; în vigoare 01.01.25]

Secţiunea a 2-a

Controalele de securitate aeronautică

Articolul 23. Controlul de securitate al pasagerilor

şi al bagajelor de mână

(1) Pasagerii care se află la plecare, în transfer sau în tranzit, precum şi bagajele de mână ale acestora se supun unui control de securitate pentru a se preveni introducerea articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricţionat şi la bordul aeronavei.

(2) Înainte de zbor, operatorii aeronautici asigură supunerea pasagerilor şi bagajelor acestora unui control de securitate. Pasagerii care refuză să se supună controlului de securitate nu sunt admişi la îmbarcare în aeronave. Comandantul aeronavei poate dispune, după caz, efectuarea controlului de securitate al pasagerilor şi bagajelor de mână şi în timpul aflării aeronavei în zbor.

(3) Pentru efectuarea controlului de securitate al pasagerilor şi al bagajelor, operatorul aeroportuar dispune de echipamente de securitate aeronautică care să asigure depistarea articolelor interzise, precum şi a bunurilor şi substanţelor ce pot fi folosite la comiterea actelor de intervenţie ilicită.

(4) Pasagerii care au fost supuşi controlului de securitate nu trebuie să intre în contact cu persoanele care nu au fost supuse controlului respectiv. În cazul în care, din orice motive, acest contact a avut loc, se iau, după caz, următoarele măsuri:

a) se efectuează un control repetat al părţilor critice ale zonelor de securitate cu acces restricţionat;

b) înainte de îmbarcare, pasagerii şi bagajele de mână ale acestora se supun repetat unui control de securitate;

c) dacă pasagerii care au trecut controlul de securitate au urcat la bordul aeronavei după contactarea persoanelor care nu au fost supuse controlului de securitate, aeronava respectivă este supusă repetat unui control de securitate.

(5) Pasagerii care necesită un control de securitate special, precum pasagerii cu stimulator cardiac şi cei cu dizabilităţi, sunt supuşi controlului de securitate fără aplicarea echipamentelor de securitate aeronautică.

(6) Bunurile care prezintă pericol pentru securitatea aeronautică depistate în urma

efectuării controlului de securitate sunt ridicate de către organele abilitate, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

(7) Unele bunuri care nu sunt admise pentru transportare cu bagajele de mână pot fi transportate cu bagajele de cală. Procedurile de securitate aeronautică aplicate în aceste cazuri sunt stabilite în programele de securitate aeronautică ale operatorilor aeronautici.

(8) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 24. Controlul de securitate al pasagerilor

în transfer şi în tranzit

(1) Pasagerii în transfer şi bagajele de mână ale acestora pot fi exceptaţi de controlul de securitate în cazul în care sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile ca fiind echivalente standardelor de bază.

(2) Pasagerii în tranzit şi bagajele de mână ale acestora pot fi exceptaţi de controlul de securitate în cazul în care:

a) rămân la bordul aeronavei;

b) nu intră în contact cu pasagerii de la plecare supuşi controlului de securitate, alţii decât cei care se îmbarcă la bordul aeronavei respective;

c) sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile ca fiind echivalente standardelor de bază.

(3) În cazul în care nu este posibilă respectarea în totalitate a prevederilor alin. (2), la îmbarcare, pasagerii în transfer şi în tranzit sunt supuşi repetat controlului de securitate.

(4) Operatorii aeronautici stabilesc în programele de securitate aeronautică ale acestora măsuri privind controlul de securitate al pasagerilor în transfer şi în tranzit pentru a exclude posibilitatea accesului acestora către bagajele de cală, precum şi posibilitatea aducerii la bordul aeronavei a articolelor interzise prin contactarea persoanelor care nu au fost supuse controlului de securitate.

(5) Bagajele înregistrate care aparţin pasagerilor în transfer sunt supuse controlului de securitate în acelaşi mod ca şi bagajele înregistrate ale pasagerilor îmbarcaţi în punctul iniţial de călătorie. Operatorii aerieni nu admit transportul bagajelor în transfer până nu este confirmată prezenţa pasagerului respectiv la bordul aeronavei.

(6) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 25. Controlul de securitate al persoanelor,

altele decât pasagerii, şi al bunurilor

transportate de către acestea

(1) Persoanele, altele decât pasagerii, și bunurile transportate de către acestea sunt supuse controlului de securitate la intrarea în zonele de securitate cu acces restricţionat în scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele respective.

(2) Persoanele, altele decât pasagerii, și bunurile transportate de către acestea sunt supuse controlului de securitate la intrarea în părţile critice ale zonelor de securitate cu acces restricţionat în scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele respective.

(3) Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea controlului de securitate aeronautică prevăzut de prezentul articol.

(4) Controlul de securitate al persoanelor, altele decât pasagerii, şi al bunurilor transportate de către acestea este realizat în conformitate cu procedura elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 26. Controlul de securitate al vehiculelor

pentru care s-a autorizat accesul în zona

de securitate cu acces restricţionat

(1) La intrarea în zona de securitate cu acces restricţionat, vehiculele pentru care s-a autorizat accesul în zona respectivă sunt supuse controlului de securitate în modul stabilit de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(2) La intrarea în zona de securitate cu acces restricţionat, vehiculele misiunilor diplomatice şi cele ale oficiilor consulare acreditate în Republica Moldova, precum şi cele ale personalului acestora, pentru care s-a autorizat accesul în zona respectivă, sunt supuse controlului de securitate, cu respectarea prevederilor tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

(3) Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aeroportuari sunt responsabili de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

(4) Controlul de securitate al vehiculelor pentru care s-a autorizat accesul în zona de securitate cu acces restricţionat este realizat în conformitate cu procedura elaborată de Comisia aeroportuară de securitate aeronautică.

Articolul 27. Controlul de securitate al pasagerilor

cu statut special

(1) Preşedintele Republicii Moldova, Preşedintele Parlamentului, Prim-ministrul şi membrii familiei acestora care îi însoţesc, şefii de state, de parlamente şi de guverne şi membrii familiilor acestora, aflaţi în vizită oficială în Republica Moldova, precum şi bagajul

de mână şi de cală deţinut de persoanele respective nu se supun controlului de securitate aeronautică.

(2) Pasagerii care dispun de imunitate diplomatică sunt supuşi controlului de securitate.

(3) Valizele diplomatice sau consulare cu însemnele statului sunt supuse controlului de securitate, dar nu sunt supuse deschiderii şi nici reţinerii, cu condiţia ca acestea să fie sigilate şi/sau să poarte semne exterioare vizibile ce ar confirma conţinutul lor special, iar persoana în a cărei responsabilitate se află aceste valize să prezinte actul de identitate şi autorizaţia/împuternicirea corespunzătoare, care să îi autentifice statutul şi în care este indicat numărul valizelor diplomatice sau consulare însoţite. Celelalte bagaje de mână ale persoanei respective sunt supuse controlului de securitate în modul stabilit.

Articolul 28. Controlul de securitate al bagajelor de cală

(1) Pentru prevenirea introducerii articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricţionat şi la bordul aeronavei, toate bagajele de cală sunt supuse unui control de securitate înainte de îmbarcare în aeronavă.

(2) Bagajele de cală în transfer pot fi exceptate de controlul de securitate în cazul în care sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile ca fiind echivalente standardelor de bază.

(3) Bagajele de cală în tranzit pot pot fi exceptate de controlul de securitate în cazul în care rămân la bordul aeronavei.

(4) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 29. Controlul de securitate al bagajelor

de cală neînsoţite

(1) Operatorii aeronautici şi personalul de deservire la sol acceptă bagaje numai de la pasagerii care dispun de bilete de călătorie. După primirea şi înregistrarea bagajelor de cală însoţite, este asigurată protecţia acestora de accesul neautorizat până în momentul îmbarcării la bordul aeronavei. Accesul în zona de prelucrare a bagajelor este permis numai personalului autorizat. Nu se admite îmbarcarea la bordul aeronavei a bagajelor neînregistrate.

(2) Bagajele de cală care devin neînsoţite din alte motive decât cele menţionate la art. 36 trebuie supuse unor controale de securitate suplimentare, în modul stabilit de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(3) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 30. Controlul de securitate al mărfurilor

şi al trimiterilor poştale

(1) Înainte de a fi îmbarcate în aeronavă, mărfurile şi trimiterile poştale sunt supuse măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică stabilite în Programul naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile. În cazul în care operatorul aerian nu a aplicat însuşi măsurile şi procedurile respective sau aplicarea acestora nu a fost confirmată şi atestată de către un agent abilitat, operatorul aerian nu acceptă transportarea mărfurilor şi trimiterilor poştale respective la bordul unei aeronave.

(2) Mărfurile şi trimiterile poştale în transfer pot fi supuse şi altor controale de securitate, aprobate de organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile în temeiul art. 44 alin. (2) lit. f).

(3) Mărfurile şi trimiterile poştale în tranzit pot fi exceptate de controlul de securitate în cazul în care rămân la bordul aeronavei.

(4) Poliția de Frontieră este responsabilă de implementarea controlului de securitate prevăzut de prezentul articol.

Articolul 31. Controlul de securitate al proviziilor

de bord

(1) Controlul de securitate al proviziilor de bord este efectuat de către Poliția de Frontieră în comun cu operatorii aerieni.

(2) Operatorii aeronautici stipulează în programele de securitate aeronautică ale acestora şi realizează măsuri şi proceduri de securitate aeronautică necesare pentru asigurarea securității proviziilor de bord şi prevenirea plasării articolelor interzise în proviziile de bord.

(3) Furnizorii de provizii de bord stipulează în programele de securitate aeronautică ale acestora şi realizează măsuri şi proceduri de securitate aeronautică necesare pentru prevenirea plasării articolelor interzise în proviziile de bord. Furnizorii de provizii de bord asigură paza proviziilor aflate în afara aeroportului de la punctul de producţie şi până la aeroport.

Articolul 32. Controlul de securitate al proviziilor

de aeroport

(1) Controlul de securitate al proviziilor de aeroport destinate vânzării sau utilizării în zonele de securitate cu acces restricţionat ale aeroporturilor, inclusiv al proviziilor destinate magazinelor şi restaurantelor, este efectuat de către Poliția de Frontieră.

(2) Controlul de securitate al proviziilor de aeroport, altele decât cele stabilite la alin. (1), este efectuat de către operatorii aeroportuari.

Secţiunea a 3-a

Măsuri de protecţie pentru asigurarea

securităţii aeronautice

Articolul 33. Protecţia pasagerilor şi a bagajelor

de mână

(1) Pasagerii beneficiază de protecţie, iar bagajele de mână ale acestora sunt protejate de orice intervenţii neautorizate, începând cu momentul în care sunt supuşi controlului de securitate şi până la plecarea aeronavei care îi transportă.

(2) Securitatea părţilor critice ale zonelor de securitate cu acces restricţionat este asigurată prin utilizarea dispozitivelor de blocare şi a altor mijloace de control în toate punctele de acces.

(3) Pasagerii care pleacă şi care au trecut controlul de securitate nu intră în contact cu pasagerii care sosesc, cu excepţia cazului în care pasagerii sosesc dintr-un stat în care standardele de securitate aeronautică aplicate sunt recunoscute de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile ca fiind echivalente standardelor de bază.

Articolul 34. Pasagerii potenţial perturbatori

Înainte de plecare, precum şi pe durata aflării aeronavei în zbor, pasagerii potenţial perturbatori sunt supuşi unor măsuri de securitate aeronautică corespunzătoare, stabilite de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile în temeiul art. 44 alin. (3) lit. m).

Articolul 35. Protecţia bagajelor de cală

Bagajele de cală care urmează să fie îmbarcate în aeronavă sunt protejate de orice intervenţii neautorizate începând cu momentul în care sunt supuse controlului de securitate sau în care sunt predate operatorului aerian, luându-se în considerare evenimentul care a avut loc mai întâi, şi până la plecarea aeronavei cu care urmează să fie transportate.

Articolul 36. Concordanţa între bagajele de cală

şi pasageri

(1) Fiecare bagaj de cală este identificat ca fiind însoţit sau neînsoţit.

(2) Bagajele de cală neînsoţite nu sunt transportate, cu excepţia cazului în care au fost fie separate din motive independente de voinţa pasagerului, fie supuse unor măsuri de securitate aeronautică corespunzătoare, în conformitate cu actele normative aprobate în temeiul prezentei legi.

Articolul 37. Protecţia mărfurilor şi trimiterilor poştale

Mărfurile şi trimiterile poştale destinate transportării la bordul unei aeronave sunt protejate de orice intervenţii neautorizate începând cu momentul în care au fost supuse măsurilor de securitate aeronautică şi până aeronava care le transportă începe să se considere aflată în zbor.

Articolul 38. Protecţia poştei transportatorilor aerieni

şi materialelor transportatorilor aerieni

În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise la bordul aeronavei, poşta transportatorului aerian şi materialele transportatorului aerian sunt supuse măsurilor de securitate aeronautică stabilite în programul de securitate al operatorului aerian şi protejate până la îmbarcarea acestora în aeronavă.

Articolul 39. Protecţia proviziilor de bord

În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise la bordul aeronavei, proviziile de bord, inclusiv alimentele destinate transportului sau folosirii la bordul aeronavei, sunt supuse controlului de securitate şi sunt protejate până la îmbarcarea acestora în aeronavă, de către operatorul aerian şi/sau agenţii aeronautici ce îşi desfăşoară activitatea în zona de securitate.

Articolul 40. Protecţia proviziilor de aeroport

În scopul prevenirii introducerii articolelor interzise în zonele de securitate cu acces restricţionat, proviziile destinate vânzării sau folosirii în zonele respective, inclusiv proviziile destinate magazinelor duty-free/restaurantelor aflate în părţile critice ale zonelor de securitate cu acces restricţionat, sunt protejate de către operatorii aeroportuari şi/sau agenţii aeronautici ce îşi desfăşoară activitatea în zonele respective.

Secţiunea a 4-a

Măsuri de securitate aeronautică la bordul aeronavei aflate în zbor

Articolul 41. Măsuri de securitate aeronautică la

bordul aeronavei aflate în zbor

(1) Accesul persoanelor neautorizate în cabina de pilotaj a aeronavei este interzis pe durata aflării acesteia în zbor.

(2) În vederea prevenirii actelor de intervenţie ilicită în timpul aflării aeronavei în zbor sunt luate măsuri de securitate aeronautică corespunzătoare, precum instruirea membrilor echipajului.

(3) La bordul aeronavei armele sunt transportate în cală. Prin derogare, armele pot fi transportate în alte compartimente ale aeronavei dacă au fost îndeplinite condiţiile de securitate aeronautică prevăzute de prezenta lege, iar statele survolate, tranzitate şi de

destinaţie au eliberat o autorizaţie în acest sens.

Articolul 42. Transportul autorizat al armelor

(1) Transportul armelor în cabina de pasageri a aeronavei este permis:

a) personalului autorizat, în cazul asigurării securităţii persoanelor care beneficiază de protecţie şi pază de stat;

b) personalului autorizat, în cazul însoţirii încărcăturilor speciale sau diplomatice;

c) personalului autorizat, în cazul escortării persoanelor aflate sub arest;

d) agenţilor de securitate la bord.

(2) În alte cazuri decât cele specificate la alin. (1), transportul armelor albe şi al armelor de foc se admite doar în locuri inaccesibile persoanelor de la bordul aeronavei pe toată durata aflării aeronavei în zbor, cu condiţia că o persoană autorizată de organul competent atestă că arma de foc este descărcată.

(3) Pe durata aflării aeronavei în zbor, aplicarea armelor de foc la bordul acesteia este interzisă.

(4) Comandantul aeronavei şi membrii echipajului trebuie să fie informaţi cu privire la numărul persoanelor de la bordul aeronavei care poartă arme şi cu privire la locurile ocupate de acestea.

Articolul 43. Transportarea persoanelor aflate

sub arest, a persoanelor deportate şi

a persoanelor suferinde de tulburări

psihice

(1) În cazul transportării persoanelor aflate sub arest se respectă următoarele măsuri şi proceduri de securitate aeronautică:

a) organul competent, cu cel puţin 24 de ore pâna la îmbarcare, informează operatorul aerian, Poliţia de Frontieră şi Serviciul Vamal despre data transportării, numărul cursei aeriene, numărul persoanelor aflate sub arest şi al celor din escortă;

b) persoanele aflate sub arest sunt transportate la bordul aeronavei numai sub escorta persoanelor autorizate din cadrul organelor de drept;

c) reprezentantul operatorului aerian informează membrii escortei despre eventualul pericol pentru securitatea zborului în cazul în care aceştia ar întreprinde acţiuni în timpul comiterii actului de intervenţie ilicită fără permisiunea comandantului aeronavei;

d) escorta asigură ca persoana aflată sub arest să nu deţină asupra sa articole interzise;

e) escorta va dispune de mijloacele necesare pentru limitarea libertăţii de acţiune a persoanelor escortate pe întreaga durată a aflării aeronavei în zbor;

f) comandantul aeronavei şi membrii echipajului, precum şi pasagerii autorizaţi să transporte arme de foc cu cursa respectivă în cabina de pasageri a aeronavei sunt informaţi despre transportarea persoanelor aflate sub arest şi a escortei, inclusiv despre locurile ocupate de acestea;

g) îmbarcarea persoanelor aflate sub arest şi a escortei este efectută înaintea îmbarcării celorlalţi pasageri, iar debarcarea – după ce ceilalţi pasageri părăsesc aeronava.

(2) În cazul transportării persoanelor deportate, autorităţile competente ale Republicii Moldova comunică instituţiilor competente ale statelor tranzitate şi de destinaţie motivul transportării şi riscul pe care îl prezintă transportarea persoanelor respective. În asemenea cazuri, operatorul aerian ia măsurile necesare pentru asigurarea siguranţei zborului. Transportarea persoanelor deportate se efectuează numai după consultarea prealabilă a operatorului aerian pentru a se stabili dacă persoanele respective ar putea prezenta pericol pentru siguranţa zborului şi dacă trebuie luate măsuri de securitate aeronautică suplimentare.

(3) Persoana suferindă de tulburări psihice, considerată drept sursă de pericol pentru siguranţa zborului, poate fi transportată la bordul aeronavei numai însoţită de persona însărcinată cu ocrotirea, capabilă de a suprima acţiunile nedorite ale acesteia pe durata aflării aeronavei în zbor. Operatorul aerian este în drept să refuze îmbarcarea persoanei suferinde de tulburări psihice în baza recomandărilor prestatorului de servicii medicale din cadrul aeroportului ori ale serviciului de securitate al operatorului respectiv.

Articolul 44. Măsuri privind punerea în aplicare

a standardelor de bază

(1) Organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile instituie măsuri generale destinate să completeze elemente ale standardelor de bază.

(2) Măsurile generale prevăzute la alin. (1) vizează:

a) metodologia desfăşurării controalelor de securitate aeronautică;

b) categoriile de bunuri şi substanţe care pot fi declarate articole interzise;

c) motivele pentru care poate fi acordat accesul în zona de operaţiuni aeriene şi în zonele de securitate cu acces restricţionat – cu referinţă la controlul accesului;

d) metodele admise pentru desfăşurarea controlului de securitate al vehiculelor, controalelor şi examinărilor de securitate aeronautică ale aeronavei;

e) criteriile privind recunoaşterea echivalenţei standardelor de securitate aeronautică ale altor state;

f) condiţiile în care mărfurile şi trimiterile poştale sunt supuse controlului de

securitate sau altor măsuri de securitate aeronautică, precum şi criteriile şi etapele desemnării agenţilor abilitaţi;

g) condiţiile în care poşta transportatorului aerian şi materialele transportatorului aerian sunt supuse controlului de securitate sau altor măsuri de securitate aeronautică;

h) condiţiile în care proviziile de bord şi proviziile de aeroport sunt supuse controlului de securitate sau altor măsuri de securitate aeronautică, precum şi criteriile şi etapele desemnării furnizorilor abilitaţi şi a furnizorilor recunoscuţi;

i) criteriile privind stabilirea părţilor critice ale zonelor de securitate cu acces restricţionat;

j) criteriile de recrutare a personalului şi metodele de instruire a acestuia;

k) condiţiile în care pot fi aplicate proceduri speciale de securitate aeronautică sau derogări de la standardele de bază;

l) alte măsuri generale menite să completeze elemente neesenţiale ale standardelor de bază şi care nu sunt prevăzute la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile instituie măsuri detaliate privind punerea în aplicare a standardelor de bază şi măsurilor generale prevăzute la alin. (2), care includ:

a) cerinţele şi procedurile privind controalele de securitate aeronautică;

b) lista articolelor interzise;

c) cerinţele şi procedurile privind controlul accesului;

d) cerinţele şi procedurile privind controlul de securitate al vehiculelor, privind controlul şi examinarea de securitate aeronautică a aeronavei;

e) condiţiile privind recunoaşterea echivalenţei standardelor de securitate aeronautică aplicate în alte state;

f) procedura desemnării agenţilor abilitaţi, precum şi obligaţiile care trebuie îndeplinite de către aceştia – cu referinţă la mărfurile şi trimiterile poştale;

g) cerinţele şi procedurile privind măsurile de securitate aeronautică aplicabile poştei transportatorului aerian şi materialelor transportatorului aerian;

h) procedura desemnării furnizorilor abilitaţi şi a furnizorilor recunoscuţi, precum şi obligaţiile care trebuie îndeplinite de către aceştia – cu referinţă la proviziile de bord şi proviziile de aeroport;

i) procedura stabilirii părţilor critice ale zonelor de securitate cu acces restricţionat;

j) cerinţele privind recrutarea şi instruirea personalului;

k) procedurile speciale de securitate aeronautică şi derogările de la măsurile de securitate aeronautică;

l) cerinţele privind specificaţiile tehnice şi procedurile de validare şi utilizare a echipamentelor de securitate aeronautică;

m) măsurile şi procedurile aplicabile faţă de pasagerii potenţial perturbatori.

Articolul 45. Derogări de la standardele de bază

(1) Standardele de bază nu se aplică pentru aeroporturile sau pentru zonele demarcate ale aeroporturilor în care traficul aerian este limitat cel puţin la:

a) zboruri ale aeronavelor cu o masă maximă la decolare mai mică de 15000 kg;

b) zboruri ale elicopterelor;

c) zboruri ale aeronavelor forţelor de ordine;

d) zboruri ale aeronavelor serviciilor de salvatori şi pompieri;

e) zboruri ale aeronavelor prestatorilor de servicii medicale, ale serviciilor de urgenţă sau de salvare;

f) zboruri ale aeronavelor operate în scopul cercetării şi al dezvoltării;

g) zboruri ale aeronavelor pentru lucrări aeriene;

h) zboruri ale aeronavelor pentru acordarea ajutorului umanitar;

i) zborurile operate de transportatori aerieni, de fabricanţi de aeronave sau de societăţi de întreţinere a aeronavelor, care nu implică transportul de pasageri, de bagaje, de marfă sau de trimiteri poştale;

j) zboruri ale aeronavelor cu o masă maximă la decolare mai mică de 45500 kg pentru transportul propriului personal, al pasagerilor neplătitori sau al bunurilor, ca sprijin pentru derularea activităţilor operatorului aerian.

(2) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile instituie măsuri de securitate aeronautică alternative care să asigure un nivel de protecţie corespunzător, pe baza unei evaluări locale a riscurilor în cadrul aeroporturilor sau al zonelor demarcate ale aeroporturilor, prevăzute la alin. (1).

(3) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile poate stabili anumite criterii pentru a permite unele derogări de la standardele de bază, precum şi institui măsuri de securitate aeronautică alternative care să asigure un nivel de protecţie corespunzător, pe baza unei evaluări locale a riscurilor. Astfel de măsuri alternative se justifică prin aspecte ce ţin cont de mărimea aeronavei sau de natura, dimensiunile ori frecvenţa operaţiunilor sau a altor activităţi specifice.

(4) În cazul în care apar motive de a considera că nivelul de securitate aeronautică a

fost compromis printr-o violare a sistemului de securitate, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile asigură întreprinderea unor acţiuni corespunzătoare şi prompte în scopul remedierii situaţiei şi al asigurării continuităţii securităţii aviaţiei civile, conform unui plan de continuitate aprobat de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

Capitolul V

ECHIPAMENTELE DE SECURITATE

AERONAUTICĂ

Articolul 46. Echipamentele de securitate aeronautică

(1) Echipamentele folosite în cadrul controalelor de securitate aeronautică şi al altor măsuri de securitate aeronautică trebuie să corespundă cerinţelor privind specificaţiile tehnice stabilite de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile şi să fie apte pentru realizarea măsurilor de securitate respective.

(2) Echipamentele de securitate aeronautică trebuie să dispună de certificate validate de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(3) Echipamentele de securitate aeronautică sunt amplasate în încăperi (puncte de control) care corespund condiţiilor de operare a mijloacelor tehnice respective, precum planificarea spaţiului, parametrii tehnici, condiţii de temperatură şi umiditate.

(4) Cerinţele privind specificaţiile tehnice şi procedurile de validare şi utilizare a echipamentelor de securitate aeronautică se aprobă de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile în temeiul art. 44 alin. (3) lit. l).

Articolul 47. Operarea şi întreţinerea tehnică

a echipamentelor de securitate

aeronautică

(1) Pentru menţinerea funcţionalităţii echipamentelor de securitate aeronautică, acestea sunt operate numai de către personal instruit şi abilitat cu operarea unor astfel de echipamente.

(2) Echipamentele de securitate aeronautică sunt exploatate conform documentaţiei tehnice a producătorului şi procedurilor stabilite în programele de securitate aeronautică ale agenţilor aeronautici, precum şi ale autorităţilor şi structurilor cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice.

(3) Întreţinerea tehnică a echipamentelor de securitate aeronautică este efectuată în conformitate cu graficele de revizii tehnice şi reparaţii, specificate în programele de securitate aeronautică ale agenţilor aeronautici.

Capitolul VI

PERSONALUL CARE ACTIVEAZĂ ÎN DOMENIUL ASIGURĂRII SECURITĂŢII AERONAUTICE

Articolul 48. Recrutarea şi instruirea personalului care activează în domeniul asigurării securităţii aeronautice

(1) Persoanele care aplică sau sunt responsabile de aplicarea controlului accesului şi a altor controale de securitate aeronautică, precum şi instructorii, inspectorii şi auditorii de securitate aeronautică sunt recrutaţi, instruiţi şi certificaţi în conformitate cu prevederile Programului naţional de instruire şi certificare a personalului în domeniul securităţii aviaţiei civile. Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile asigură elaborarea şi implementarea programelor de instruire pentru toate categoriile de personal care participă la asigurarea securităţii aeronautice şi persoanele, altele decât pasagerii, care solicită accesul în zonele de securitate cu acces restricţionat. Programul naţional de instruire şi certificare a personalului în domeniul securităţii aviaţiei civile se aprobă de organul central de specialitate în domeniul aviaţiei civile.

(2) Personalul care aplică sau este responsabil de aplicarea controlului accesului şi a altor controale de securitate aeronautică este recrutat, instruit şi certificat în conformitate cu prevederile Programului naţional de instruire şi certificare a personalului în domeniul securităţii aviaţiei civile pentru a se asigura că deţine aptitudinile necesare pentru a fi angajat şi competenţa pentru a realiza sarcinile atribuite.

(3) Persoanele, altele decât pasagerii, care solicită accesul în zonele de securitate cu acces restricţionat beneficiază de instruire privind securitatea aeronautică înainte de eliberarea unui permis de aeroport sau a unei legitimaţii de membru de echipaj.

(4) Instruirile menţionate la alin. (2) şi (3) au loc sub forma unei instruiri iniţiale şi a instruirilor periodice.

(5) Agenţii aeronautici şi autorităţile cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice elaborează şi implementează programe de instruire a personalului acestora în domeniul securităţii aeronautice, care sunt aprobate de autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(6) În procesul angajării personalului serviciilor de securitate, agenţii aeronautici au obligaţia de a asigura verificarea candidaţilor în conformitate cu normele stabilite de către Guvern şi să coordoneze angajarea acestora cu Serviciul de Informaţii şi Securitate.

Capitolul VII

ACŢIUNILE DE RĂSPUNS LA ACTELE DE INTERVENŢIE ILICITĂ

Articolul 49. Măsuri în cazul recepţionării informaţiei

privind intenţia de a comite un act de

intervenţie ilicită

(1) În cazul recepţionării informaţiei veridice privind intenţia de a comite un act de intervenţie ilicită asupra unei aeronave aflate la sol, operatorii aerieni, în comun cu operatorii aeroportuari, asigură protecţia aeronavei respective în conformitate cu planurile proprii de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită. Dacă aeronava se află în zbor, furnizorul de servicii de navigaţie aeriană asigură în timp util informarea autorităţilor din statul aeroportului de destinaţie şi a serviciilor de control al traficului aerian.

(2) În cazul recepţionării informaţiei veridice privind intenţia de a comite un act de intervenţie ilicită asupra unei aeronave aflate la sol sau în zbor, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile informează neîntârziat operatorul aerian şi Poliţia de Frontieră, care va efectua examinarea de securitate a aeronavei în conformitate cu procedura stabilită în vederea depistării articolelor interzise şi altor bunuri sau substanţe periculoase.

(3) Operatorul aeroportuar asigură informarea Poliţiei de Frontieră, precum și desfășurarea acțiunilor de verificare şi depistare.

Articolul 50. Planificarea, organizarea şi conducerea

acţiunilor de răspuns la actele de intervenţie

ilicită

(1) Agenţii aeronautici elaborează instrucţiuni pentru personalul acestora, instituie sisteme de comunicaţie şi asigură pregătirea personalului în scopul întreprinderii acţiunilor de răspuns la actele de intervenţie ilicită, în conformitate cu planurile de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită. Planurile respective sunt preventiv coordonate cu autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(2) În scopul asigurării eficienţei măsurilor prezvăzute de planurile de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită, Serviciul de Informaţii şi Securitate asigură organizarea şi desfăşurarea cu regularitate a exerciţiilor în vederea formării deprinderilor de interacţiune a tuturor participanţilor implicaţi în acţiunile de suprimare a actelor de intervenţie ilicită.

(3) În cazul în care s-a comis un act de intervenţie ilicită, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile asigură notificarea autorităţilor interesate, după care întreprinde acţiunile de răspuns la actele de intervenţie ilicită conform planului de reglementare a situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită.

(4) În cazul situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită, conducerea acţiunilor de răspuns la actele de intervenţie ilicită se efectuează de către Comandamentul Operaţional Antiterorist.

(5) În cazul în care o aeronavă este supusă unui act de intervenţie ilicită la sol, Comandamentul Operaţional Antiterorist ia măsurile necesare pentru asigurarea securităţii membrilor echipajului şi a pasagerilor până în momentul în care vor putea relua zborul.

(6) În cazul în care o aeronavă supusă unui act de intervenţie ilicită a aterizat pe teritoriul Republicii Moldova, autorităţile competente în domeniul securităţii aeronautice iau măsurile necesare pentru a reţine aeronava la sol, dacă decolarea acesteia nu este impusă de necesitatea majoră de protecţie a vieţii persoanelor.

Articolul 51. Acţiunile de răspuns la actele de intervenţie

ilicită întreprinse de către furnizorul de

servicii de navigaţie aeriană

(1) Aeronava supusă unui act de intervenţie ilicită poate intra în spaţiul aerian al Republicii Moldova şi poate ateriza pe orice aerodrom fără permisiunea prealabilă a furnizorului de servicii de navigaţie aeriană. Aeronava respectivă este deservită de către furnizorul de servicii de navigaţie aeriană în mod prioritar.

(2) După aterizare, aeronava supusă unui act de intervenţie ilicită este direcţionată spre un loc de staţionare izolat şi toate acţiunile ulterioare sunt întreprinse în conformitate cu planul operatorului aeroportuar privind reglementarea situaţiilor excepţionale legate de actele de intervenţie ilicită.

(3) În cazul în care o aeronavă supusă unui act de intervenţie ilicită survolează teritoriul Republicii Moldova, furnizorul de servicii de navigaţie aeriană asigură siguranţa zborului pentru perioada aflării acesteia în spaţiul aerian al Republicii Moldova, precum şi transmiterea operativă a informaţiei corespunzătoare furnizorilor de servicii de navigaţie aeriană din statele vecine şi aeroportului de destinaţie, cunoscut sau presupus, pentru a întreprinde în timp util acţiunile de răspuns la actele de intervenţie ilicită.

(4) Modalitatea de informare privind deturnarea aeronavei, de schimb de informaţii, precum şi acţiunile care urmează a fi întreprinse de către furnizorul de servicii de navigaţie aeriană sunt stabilite în programul de securitate aeronautică al furnizorului respectiv.

Articolul 52. Informarea organizaţiilor şi statelor

interesate privind actele de intervenţie

ilicită

(1) În cazul în care o aeronavă supusă unui act de intervenţie ilicită a aterizat pe teritoriul Republicii Moldova, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile informează fără întârziere:

a) statul de înmatriculare a aeronavei;

b) statul de înregistrare a operatorului aerian;

c) statele ai căror cetăţeni au fost implicaţi în incident;

d) statele ai căror cetăţeni se află la bordul aeronavei în calitate de ostatici;

e) Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale.

(2) După suprimarea actului de intervenţie ilicită comis pe teritoriul Republicii Moldova, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile informează cât de curând Organizaţia Aviaţiei Civile Internaţionale despre toate aspectele privind asigurarea securităţii aeronautice legate de actul respectiv.

Articolul 53. Investigarea actelor de intervenţie ilicită

(1) În scopul determinării eficienţei măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică şi efectuării modificărilor necesare după comiterea actului de intervenţie ilicită, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile organizează investigarea actului de intervenţie ilicită, cu participarea autorităţilor şi structurilor cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice.

(2) La investigarea actului de intervenţie ilicită pot participa experţi internaţionali în domeniul securităţii aeronautice, precum şi reprezentanţi ai statelor interesate.

(3) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile prezintă Organizaţiei Aviaţiei Civile Internaţionale raportul final al investigării actului de intervenţie ilicită în conformitate cu normele stabilite.

Capitolul VIII

ASIGURAREA EFICIENŢEI MĂSURILOR

DE SECURITATE AERONAUTICĂ

Secţiunea 1

Programul naţional de control al calităţii în domeniul

securităţii aviaţiei civile

Articolul 54. Programul naţional de control al

calităţii în domeniul securităţii

aviaţiei civile

(1) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile elaborează, prezintă organului central de specialitate în domeniul aviaţiei civile spre aprobare, asigură aplicarea şi menţine un program naţional de control al calităţii

în domeniul securităţii aviaţiei civile. Programul respectiv permite autorităţii administrative de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile să evalueze nivelul securităţii aviaţiei civile, precum şi să monitorizeze conformitatea măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică aplicate cu prevederile prezentei legi, ale Programul naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile, ale altor acte normative aprobate în temeiul prezentei legi.

(2) Obiectivele Programului naţional de control al calităţii în domeniul securităţii aviaţiei civile (în continuare – Program naţional de control al calităţii) sunt verificarea, prin intermediul activităţilor de monitorizare a conformităţii, măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică implementate şi determinarea nivelului de conformitate cu prevederile prezentei legi, ale Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile, ale altor acte normative aprobate în temeiul prezentei legi.

(3) Programul naţional de control al calităţii permite depistarea şi remedierea rapidă a deficienţelor de securitate aeronautică. Acesta prevede, de asemenea, că operatorii aeronautici şi entităţile aeronautice responsabile de aplicarea standardelor de securitate aeronautică pe teritoriul Republicii Moldova sunt monitorizate direct şi în mod sistematic de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile sau sub supravegherea acesteia.

(4) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile desfăşoară activităţi de monitorizare a conformităţii şi solicită remedierea tuturor deficienţelor de securitate aeronautice identificate într-un termen stabilit, în funcţie de nivelul neconformităţii constatate. Neconformităţile în raport cu standardele de securitate aeronautică depistate în cadrul desfăşurării activităţilor de monitorizare a conformităţii trebuie remediate în modul şi în termenele stabilite de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(5) Abordarea activităţilor de remediere a deficienţelor de securitate şi a măsurilor coercitive legale este graduală şi proporţională deficienţelor de securitate depistate. Abordarea respectivă presupune urmarea progresivă a următoarelor etape, până la remedierea deficienţei depistate:

a) consultări şi recomandări;

b) avertizare oficială;

c) aviz de executare/prescripţie inspectorială;

d) sancţiuni contravenţionale şi acţiuni judiciare.

(6) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile poate să omită una sau mai multe dintre etapele indicate la alin. (5), în special în cazul în care deficienţa de securitate aeronautică este gravă sau recurentă.

Articolul 55. Conţinutul Programului naţional

de control al calităţii

(1) Programul naţional de control al calităţii stabileşte activităţile de monitorizare a conformităţii şi condiţiile desfăşurării acestora.

(2) Programul naţional de control al calităţii include următoarele aspecte:

a) structura organizaţională, responsabilităţile şi resursele autorităţii care desfăşoară activităţile de monitorizare a conformităţii;

b) fişa postului şi calificările necesare pentru auditorii de securitate aeronautică;

c) activităţile de monitorizare a conformităţii, inclusiv scopul auditurilor, inspecţiilor şi testelor de securitate aeronautică; cazurile de încălcare, reală sau potenţială, a normelor de securitate aeronautică în care este dispusă investigarea incidentelor de securitate; frecvenţa auditurilor şi inspecţiilor de securitate aeronautică; clasificarea conformităţii măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică aplicate, corespunzător sistemului de clasificare a conformităţii;

d) expertize, în cazul în care este necesară reevaluarea măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică;

e) activităţile de remediere a deficienţelor de securitate, care să includă detalii privind raportarea acestora, acţiunile subsecvente şi remedierea, în scopul asigurării conformităţii cu normele de securitate aeronautică;

f) măsurile coercitive legale şi sancţiunile contravenţionale;

g) prezentarea rapoartelor privind activităţile de monitorizare a conformităţii desfăşurate, care să includă, după caz, schimbul de informaţii dintre autorităţile şi structurile cu competenţe în domeniul securităţii aviaţiei civile privind nivelurile de conformitate a măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică aplicate;

h) procesul de monitorizare a unui aeroport; măsurile care trebuie luate de operatorul aeronautic şi de entitatea aeronautică în materie de control intern al calităţii;

i) modul înregistrării şi examinării rezultatelor Programului naţional de control al calităţii, în scopul identificării tendinţelor şi direcţionării dezvoltării politicii în domeniul securităţii aviaţiei civile.

Secţiunea a 2-a

Monitorizarea conformităţii în domeniul

asigurării securităţii aeronautice

Articolul 56. Monitorizarea conformităţii

(1) Pentru asigurarea depistării şi remedierii rapide a deficienţelor de securitate aeronautică, aeroporturile, operatorii aeronautici şi entităţile aeronautice care aplică standarde de securitate aeronautică sunt monitorizate periodic de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(2) Monitorizarea conformităţii se desfăşoară în conformitate cu Programul naţional de control al calităţii, luându-se în considerare nivelul de risc, tipul şi natura operaţiunilor, standardele de securitate aeronautică aplicate, rezultatele controlului intern al calităţii în cazul operatorilor aeronautici şi entităţilor aeronautice, precum şi alţi factori care influenţează frecvenţa monitorizării conformităţii.

(3) Monitorizarea conformităţii vizează inclusiv implementarea şi eficienţa măsurilor de control intern al calităţii aplicate în aeroporturi, precum şi de către operatorii aeronautici şi entităţile aeronautice.

(4) Monitorizarea conformităţii în cadrul unui aeroport prevede îmbinarea ponderată a diferitor activităţi de monitorizare a conformităţii, care să ofere o viziune de ansamblu asupra implementării măsurilor de securitate aeronautică.

(5) Stabilirea priorităţilor şi implementarea Programului naţional de control al calităţii se realizează independent de realizarea operaţională a măsurilor de securitate aeronautică prevăzute de Programul naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile.

(6) Activităţile de monitorizare a conformităţii includ auditurile, inspecţiile, expertizele şi testele de securitate aeronautică, precum şi investigaţiile incidentelor de securitate aeronautică.

Articolul 57. Metodologia desfăşurării activităţilor

de monitorizare a conformităţii

(1) Metodologia desfăşurării activităţilor de monitorizare a conformităţii se aprobă de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile şi se conformează unei abordări standardizate, care include stabilirea sarcinilor, planificarea şi pregătirea activităţii de monitorizare a conformităţii, activitatea desfăşurată la faţa locului, clasificarea constatărilor, elaborarea unui raport şi remedierea deficienţelor de securitate aeronautică.

(2) Activităţile de monitorizare a conformităţii au la bază colectarea sistematică a informaţiilor prin intermediul examinării documentelor, al observărilor, al interviurilor şi al verificărilor.

(3) Monitorizarea conformităţii include atât activităţi anunţate, cât şi activităţi neanunţate.

Articolul 58. Auditul de securitate aeronautică

(1) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile desfăşoară, cu o periodicitate prestabilită, audite de securitate aeronautică, care reprezintă o examinare detaliată a tuturor aspectelor programelor de securitate aeronautică ale agenţilor aeronautici, cu scopul stabilirii dacă acestea sunt aplicate în mod continuu şi dacă se respectă un nivel uniform de îndeplinire a normelor de securitate aeronautică. Examinarea respectivă include aplicarea unui eşantion reprezentativ de informaţii.

(2) Un audit de securitate aeronautică vizează una dintre următoarele categorii:

a) totalitatea măsurilor de securitate aeronautică aplicate în cadrul unui aeroport;

b) totalitatea măsurilor de securitate aeronautică aplicate de un terminal al aeroportului, un operator aeronautic sau o entitate aeronautică;

c) o parte a Programului naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile.

(3) Metodologia desfăşurării auditurilor de securitate aeronautică se aprobă de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile şi trebuie să includă următoarele etape:

a) anunţarea auditului de securitate aeronautică şi remiterea unui chestionar prealabil, după caz;

b) etapa preliminară, care să includă examinarea chestionarului prealabil completat şi a altor documente relevante;

c) şedinţa iniţială cu reprezentanţii operatorului aeronautic/entităţii aeronautice, organizată înaintea demarării activităţii de la faţa locului;

d) activitatea desfăşurată la faţa locului;

e) şedinţa finală şi elaborarea unui raport;

f) remedierea deficienţelor de securitate aeronautică şi monitorizarea remedierii, în cazul în care sunt identificate astfel de deficienţe.

(4) Pentru a evalua implementarea măsurilor de securitate aeronautică, desfăşurarea unui audit de securitate are la bază colectarea sistematică a informaţiilor prin intermediul a cel puţin uneia dintre următoarele tehnici:

a) examinarea documentelor;

b) observare;

c) interviu;

d) verificare.

Articolul 59. Inspecţiile de securitate aeronautică

(1) În scopul stabilirii nivelului conformităţii şi al eficienţei măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică aplicate, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile desfăşoară, cu o periodicitate prestabilită sau inopinat, inspectări ale măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică aplicate de operatorii aeronautici, entităţile aeronautice şi autorităţile şi structurile cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice.

(2) Inspecţia de securitate aeronautică acoperă cel puţin un set de măsuri de

securitate aeronautică interdependente prevăzute de standardele de bază şi/sau de actele normative aferente implementării acestora. Setul respectiv este monitorizat ca o activitate unică sau într-un termen rezonabil, care să nu depăşească trei luni. Inspecţia de securitate aeronautică include aplicarea unui eşantion reprezentativ de informaţii.

(3) În sensul prezentului articol, un set de măsuri de securitate aeronautică interdependente reprezintă un ansamblu de două sau mai multe măsuri prevăzute de standardele de bază şi/sau de actele normative aferente implementării acestora, care au un impact reciproc atât de pregnant, încât realizarea măsurilor respective poate fi evaluată corespunzător doar dacă măsurile sunt examinate împreună. Seturile respective sunt stabilite în Programul naţional de control al calităţii.

(4) Inspecţia de securitate aeronautică este desfăşurată fără a fi anunţată. Dacă autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile consideră că acest lucru nu este oportun, inspecţia respectivă poate fi anunţată. Metodologia desfăşurării inspecţiilor de securitate aeronautică se aprobă de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile şi trebuie să includă următoarele etape:

a) etapa preliminară;

b) activitatea desfăşurată la faţa locului;

c) informarea preliminară privind rezultatele inspecţiei de securitate aeronautică, în funcţie de frecvenţa şi rezultatele activităţii de monitorizare a conformităţii;

d) elaborarea unui raport/înregistrarea rezultatelor inspecţiei de securitate aeronautică;

e) remedierea deficienţelor de securitate aeronautică şi monitorizarea remedierii, în cazul în care sunt identificate astfel de deficienţe.

(5) Pentru a evalua eficienţa măsurilor de securitate aeronautică, desfăşurarea inspecţiei de securitate aeronautică are la bază colectarea sistematică a informaţiilor prin intermediul a cel puţin uneia dintre următoarele tehnici:

a) examinarea documentelor;

b) observare;

c) interviu;

d) verificare.

(6) Frecvenţa inspecţiilor de securitate aeronautică este determinată de către autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile în temeiul evaluării riscurilor. În cazul aeroportului cu cel mai mare volum anual de trafic, frecvenţa inspecţiilor tuturor seturilor de măsuri de securitate interdependente stabilite în Programul naţional de control al calităţii este de cel puţin o dată la douăsprezece luni, cu excepţia cazului în care aeroportul a făcut obiectul unui audit de securitate

aeronautică în perioada respectivă.

Articolul 60. Expertizele de securitate aeronautică

Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile efectuează expertize de securitate aeronautică ori de câte ori depistează necesitatea reevaluării măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică în vederea identificării şi înlăturării vulnerabilităţilor. Dacă este identificată o vulnerabilitate, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile solicită implementarea măsurilor de securitate aeronautică compensatorii, proporţionale nivelului de risc.

Articolul 61. Testele de securitate aeronautică

(1) În scopul stabilirii eficienţei, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile efectuează testarea echipamentelor de securitate aeronautică, a personalului care activează în domeniul asigurării securităţii aeronautice, precum şi a măsurilor şi procedurilor de securitate aeronautică. La desfăşurarea testelor de securitate aeronautică, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile poate antrena reprezentanţi ai altor autorităţi şi structuri cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice.

(2) Testele de securitate aeronautică sunt desfăşurate pentru evaluarea eficienţei a cel puţin uneia dintre următoarele măsuri de securitate aeronautică:

a) controlul accesului în zonele de securitate cu acces restricţionat;

b) protecţia aeronavelor;

c) controlul de securitate al pasagerilor şi al bagajelor de mână;

d) controlul de securitate al personalului şi al bunurilor transportate de către aceştia;

e) protecţia bagajelor de cală;

f) controlul de securitate al mărfurilor şi al trimiterilor poştale;

g) protecţia mărfurilor şi a trimiterilor poştale.

(3) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile aprobă un protocol privind testele de securitate aeronautică care conţine metodologia desfăşurării testelor respective, cu respectarea prevederilor legale, inclusiv a celor de siguranţă şi a celor operaţionale. Metodologia desfăşurării testelor de securitate aeronautică include următoarele etape:

a) etapa preliminară;

b) activitatea desfăşurată la faţa locului;

c) informarea preliminară privind rezultatele testului de securitate aeronautică, în

funcţie de frecvenţa şi rezultatele monitorizărilor conformităţii;

d) elaborarea unui raport/înregistrarea rezultatelor testului de securitate aeronautică;

e) remedierea deficienţelor de securitate aeronautică şi monitorizarea remedierii, în cazul în care sunt identificate astfel de deficienţe.

Articolul 62. Investigarea incidentelor de securitate

aeronautică

(1) În scopul determinării cauzelor producerii incidentelor de securitate aeronautică, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile investighează incidentele respective.

(2) În baza rezultatelor investigării, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile întocmeşte un act în care se expun concluziile privind cauzele producerii incidentului de securitate aeronautică.

(3) În baza concluziilor şi recomandărilor expuse, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile ia măsurile necesare pentru prevenirea repetării incidentului de securitate aeronautică.

Articolul 63. Elaborarea rapoartelor/înregistrarea

rezultatelor cu privire la monitorizarea

conformității

(1) Activităţile de monitorizare a conformităţii desfăşurate şi rezultatele acestora sunt reflectate în rapoarte sau înregistrate într-o formă standard, stabilită în Programul naţional de control al calităţii, care să permită analizarea permanentă a tendinţelor.

(2) Dacă sunt identificate deficienţe de securitate aeronautică, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile comunică operatorilor aeronautici şi/sau entităţilor aeronautice supuse activităţii de monitorizare a conformităţii constatările relevante.

Articolul 64. Remedierea deficienţelor de securitate

aeronautică

(1) Remedierea deficienţelor de securitate aeronautică identificate se realizează cu promptitudine. Dacă remedierea nu poate avea loc în timp util, se aplică măsuri de securitate aeronautică compensatorii.

(2) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile solicită operatorului aeronautic şi/sau entităţii aeronautice supuse activităţii de monitorizare a conformităţii să transmită spre aprobare un plan de acţiuni care să abordeze deficienţele de securitate aeronautică identificate, inclusiv programul realizării

acţiunilor de remediere. După realizarea acţiunilor de remediere, operatorul aeronautic şi/sau entitatea aeronautică notifică despre aceasta autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile.

(3) În urma notificării de către operatorul aeronautic şi/sau entitatea aeronautică supuse activităţii de monitorizare a conformităţii a faptului că au fost întreprinse acţiunile de remediere, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile verifică realizarea acţiunilor respective. La desfăşurarea monitorizărilor ulterioare este utilizată cea mai relevantă formă de monitorizare a conformității.

Capitolul IX

EVALUAREA NIVELULUI DE PERICOL

ŞI MANAGEMENTUL RISCURILOR ÎN

DOMENIUL SECURITĂŢII AVIAŢIEI CIVILE

Articolul 65. Evaluarea nivelului de pericol în

domeniul securităţii aviaţiei civile

Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile aprobă metodologia de evaluare a nivelului de pericol şi de management al riscurilor, conform căreia evaluează în mod continuu nivelul de pericol privind securitatea aviaţiei civile, luând în considerare situaţia internă şi cea internaţională, sistematizând informaţia recepţionată de la organizaţiile internaţionale în domeniul aviaţiei civile, de la organele competente şi din alte surse.

Articolul 66. Managementul riscurilor în

domeniul securităţii aviaţiei civile

(1) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile informează în timp util toate părţile interesate despre pericolul existent pentru securitatea aviaţiei civile, în vederea aplicării măsurilor suplimentare de securitate aeronautică în conformitate cu metodologia de evaluare a nivelului de pericol şi de management al riscurilor.

(2) Autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile poate clasifica una sau mai multe curse aeriene drept curse aeriene cu nivel sporit de pericol, pentru o perioadă determinată sau nedeterminată, şi poate solicita aplicarea măsurilor suplimentare de securitate aeronautică, în funcţie de rezultatele evaluării nivelului de pericol. În situaţii de urgenţă, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile poate recurge la alte proceduri de urgenţă decât cele specificate în metodologia de evaluare a nivelului de pericol şi de management al riscurilor. În situaţiile respective, autoritatea administrativă de implementare şi realizare a politicilor în domeniul aviaţiei civile informează imediat

Guvernul privind acţiunile întreprinse.

(3) Operatorii aeronautici şi entităţile aeronautice, precum şi autorităţile şi structurile cu competenţe în domeniul securităţii aeronautice iau toate măsurile necesare pentru minimizarea riscurilor în domeniul securităţii aviaţiei civile.

Capitolul X

ASIGURAREA FINANCIARĂ A

SECURITĂŢII AERONAUTICE

Articolul 67. Costuri privind asigurarea securităţii

aeronautice

(1) Pentru acoperirea cheltuielilor aferente asigurării securităţii aeronautice se aplică taxa pentru asigurarea securităţii aeronautice.

(2) Condiţiile de aplicare și metodologia privind baza de calcul a taxei pentru asigurarea securităţii aeronautice, precum şi repartizarea resurselor acumulate din aceasta se aprobă de către Guvern.

(3) Unor categorii de operatori aerieni li se pot asigura, la cererea acestora sau în cazul clasificării cursei aeriene, conform art. 66 alin. (2), drept cursă aeriană cu nivel sporit de pericol, măsuri suplimentare de securitate aeronautică, cu achitarea costurilor aferente de către operatorul aerian respectiv.

(4) Operatorii aeroportuari prezintă lunar organului central de specialitate în domeniul aviației civile și autorității administrative de implementare și realizare a politicii în domeniul aviației civile un raport privind resursele financiare acumulate din taxa pentru asigurarea securității aeronautice.

Capitolul XI

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ PENTRU ÎNCĂLCAREA

LEGISLAŢIEI PRIVIND SECURITATEA AERONAUTICĂ

Articolul 68. Răspunderea juridică pentru încălcarea

prevederilor prezentei legi

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, contravenţională, civilă şi penală, conform legislaţiei în vigoare.

(2) Ca urmare a competenţelor conferite auditorilor de securitate aeronautică, răspunderea conform Codului contravenţional survine în următoarele cazuri:

a) obstrucţionarea sau împiedicarea intenţionată a activităţii unui auditor de securitate aeronautică;

b) incapacitatea ori refuzul de a furniza informaţiile solicitate de un auditor de securitate aeronautică.

(3) Răspunderea conform Codului penal survine în următoarele cazuri:

a) furnizarea intenţionată a informaţiilor false ori înşelătoare unui auditor de securitate aeronautică;

b) uzurparea calităţii de auditor de securitate aeronautică.

Capitolul XII

DISPOZIŢII FINALE ŞI TRANZITORII

Articolul 69

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislaţiei în vigoare în concordanţă cu prezenta lege;

b) va aproba Programul naţional de securitate în domeniul aviaţiei civile;

c) va asigura adoptarea actelor normative necesare executării prezentei legi.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 92/2007 privind securitatea aeronautică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 90–93, art. 393), cu modificările ulterioare.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Zinaida GRECEANÎI

Nr. 192. Chişinău, 20 decembrie 2019.